

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
Tumov drevoed 6
5220 Tolmin
05 381 15 26
knjiznica@kcktolmin.si

LETNO POROČILO O DELU

Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2020

Tolmin, februar 2021

I POSLOVNO POROČILO	
1 PREDSTAVITEV ZAVODA	4
1.1 Podatki o zavodu	4
1.2 Dejavnost zavoda	5
1.3 Zakonske podlage	5
1.4 Financiranje zavoda	6
2 DOLGOROČNI CILJI	7
3 LETNI CILJI	8
4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV	9
4.1 Knjižnično gradivo	11
4.1.1 Nakup gradiva	11
4.1.2 Darovi	13
4.1.3 Odpisano gradivo	13
4.1.4 Knjižnična zbirka	13
4.2 Izposoja knjižničnega gradiva	13
4.2.1 Izposoja na dom	13
4.2.2 Medknjižnična izposoja	14
4.3 Člani in uporabniki	15
4.3.1 Obisk	15
4.3.2 Aktivni člani	15
4.3.3 Prebivalci in starostna struktura članov	16
4.3.4 Novi člani	17
4.3.5 Virtualni uporabniki	17
4.4 Ostale dejavnosti	19
4.4.1 Dejavnosti za vseživljenjsko učenje in informacijsko opismenjevanje	19
4.4.2 Bibliopedagoško delo in spodbujanje bralne kulture za otroke in mlade	19
4.4.3 Spodbujanje bralne kulture za odrasle	24
4.4.4 Prireditve	28
4.4.5 Knjižnica Bovec	30
4.4.6 Knjižnica Kobarid	31
4.4.7 Potujoča knjižnica	31
4.4.8 Dostavna knjižnica	32
4.4.9 Domoznanska dejavnost	32
4.4.10 Oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami	33
4.4.11 Strokovna pomoč in sodelovanje	34
4.4.12 Ostalo	35
4.4.13 Promocija knjižnice in dejavnosti	36
4.5 Odprtost	36
5 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC	37
6 OCENA ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI S PRETEKLIMI LETI	37
7 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA	37

8 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA	37
9 POJASNILA NEDOSEŽENIH CILJEV	38
10 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA	38
11 ANALIZA KADROVANJA	39
12 INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE	41
II RAČUNOVODSKO POROČILO	43
1 POJASNILA K BILANCI STANJA	43
2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV	45
3 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA	46
4 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI	47
5 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV	47
6 PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA POSLOVNEGA IZIDA – PRESEŽKA PRIHODKOV NAD ODHODKI ZA LETO 2020	47
7 POROČILO O PORABI SREDSTEV AMORTIZACIJE	47
8 POROČILO O PORABI SREDSTEV ZA INVESTICIJE V LETU 2020	47
9 PODATKI O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH MINISTRSTVA ZA KULTURO	48
10 POROČILO O POPISU TER POROČILO O USKLAJEVANJU PO 37. ČLENU ZAKONA O RAČUNOVODSTVU	48
11 ZAKLJUČEK	49

I POSLOVNO POROČILO

1 PREDSTAVITEV ZAVODA

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin je javni zavod, ki so ga občine Tolmin, Kobarid in Bovec z Odlokom ustanovile leta 1999. Knjižnica opravlja knjižnično dejavnost na območju treh občin ustanoviteljic v naslednjih organizacijskih enotah:

- Knjižnica Tolmin: Tumov drevored 6, 5220 Tolmin,
- Knjižnica Bovec: Ledina 6, 5230 Bovec,
- Knjižnica Kobarid: Gregorčičeva 20, 5222 Kobarid,
- Potujoča knjižnica: Tumov drevored 6, 5220 Tolmin.

1.1 PODATKI O ZAVODU

Naziv:	Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
Naslov:	Tumov drevored 6, 5220 Tolmin
Matična številka:	5052980
Št. proračunskega uporabnika:	37451
Šifra dejavnosti:	92.511
Davčna številka:	94679479
Številka transakcijskega računa:	01328-6030374586 pri UJP Nova Gorica
Vpis v sodni register:	1-56-00 pri Okrožnem sodišču v Novi Gorici
Telefon:	05 38 11 526
Elektronski naslov:	knjiznica@kcktolmin.si

Organa upravljanja:

1. Direktorica

Ime in priimek:	Jerneja Berginc
Izobrazba:	Univerzitetna diplomirana bibliotekarka
Imenovanje:	1. 10. 2020
Mandat:	5 let
Omejitve:	Zastopa brez omejitev

2. Svet knjižnice

Konstituiranje:	23. 12. 2019
Mandat:	5 let
Predsednik:	Mag. Janja Barić
Člani:	- predstavniki občin ustanoviteljic: Marica Klinkon (Občina Tolmin), Darjo Volarič (Občina Kobarid) in Marija Zorč (Občina Bovec) - predstavniki uporabnikov: mag. Janja Barić, Vlado Trost (Občine Tolmin) in Erika Tuta (Občine Kobarid) - predstavniki zaposlenih: Peter Pavletič, Marijana Vajngerl, Alenka Mahajnc

1.2 DEJAVNOST ZAVODA

V letu 2020 je Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin izvajala knjižnično dejavnost na območju občin Tolmin, Kobarid in Bovec v skladu z Zakonom o knjižničarstvu (Ur. l. 87/2001 in 92/2015) in Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin (Uradno glasilo št. 2, dne 15. 4. 1999, Uradni list RS, št. 50/2016).

V skladu z 2. členom Zakona o knjižničarstvu knjižnična dejavnost zajema:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo,
- dejavnost knjižničnega informacijskega servisa za izmenjavo podatkov v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu.

Kot splošna knjižnica v skladu s 16. členom Zakona o knjižničarstvu:

- sodelujemo v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbiramo, obdelujemo, varujemo in posredujemo domoznansko gradivo,
- zagotavljamo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organiziramo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organiziramo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organiziramo kulturne prireditve.

1.3 ZAKONSKE PODLAGE

Poslovanje knjižnice med drugim urejajo:

- Zakon o knjižničarstvu,
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo,
- Zakon o zavodih,
- Zakon o javnih financah,
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju,
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji in aneksi,
- Zakon o javnih uslužbencih,
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu,
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah,
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic,
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe,
- Pravilnik o razvidu knjižnic,
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic,
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin,

- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin in
- interni akti knjižnice in aktualna zakonodaja.

1.4 FINANCIRANJE ZAVODA

Knjižnica pridobiva sredstva za izvajanje dejavnosti:

- a. iz javnih virov za opravljanje javne službe:
 - iz sredstev državnega proračuna;
 - iz sredstev proračunov ustanoviteljic;
 - iz drugih virov v skladu z zakonom in drugimi predpisi;
- b. iz nejavnih virov za opravljanje javne službe:
 - z zaračunavanjem storitev v skladu s predpisi;
- c. iz dejavnosti na trgu, ki niso javna služba:
 - s prodajo blaga in storitev na trgu;
 - z donacijami, darili in iz drugih zakonitih virov, na način in pod pogoji, določenimi z zakonom;
 - z oddajanjem prostorov in opreme v najem;
 - iz sredstev drugih uporabnikov;
 - iz sredstev, pridobljenih na projektih razpisih.

Tudi v letu 2020 so bili glavni vir sredstev za delovanje knjižnice sredstva iz proračunov občin ustanoviteljic, v manjši meri sredstva Ministrstva za kulturo in lastni prihodki knjižnice. Zaradi izrednih razmer v letu 2020 je bilo lastnih prihodkov bistveno manj, epidemija je vplivala tudi na ostala področja delovanja knjižnice.

Sredstva iz proračunov ustanoviteljic

Vsaka občina ustanoviteljica je zagotavljala sredstva za delovanje organizacijske enote v svoji občini (stroški dela, materialni stroški, investicije in investicijsko vzdrževanje, prireditve in projekti ter nakup gradiva). Občine so obenem zagotovile tudi sredstva za skupne stroške (zaposleni v skupnih službah in materialni stroški skupnih služb ter delovanje Potujoče knjižnice). Delež financiranja skupnih stroškov posamezne občine je bil določen glede na število prebivalcev.

Občine so v letu 2020 zagotavljale sredstva za delovanje knjižnice na podlagi sprejetih proračunov in Pogodbe o financiranju knjižnične dejavnosti v obliki mesečnih dotacij oz. na podlagi zahtevkov.

Sredstva iz državnega proračuna

Knjižnica je na neposrednem javnem pozivu Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa gradiva pridobila 23.080 € (od tega 2.299 € za nakup e-gradiva) sredstev iz državnega proračuna za nakup knjižničnega gradiva v letu 2020, kar je 1.310 € več kot v letu 2019 in 2.600 € več od načrtovanega. Pridobljena sredstva so nekoliko višja od načrtovanih zaradi ugodnega rebalansa državnega proračuna konec leta 2020.

V letu 2020 zaradi izrednih razmer ni bil izveden razpis Ministrstva za kulturo za nakup IKT.

Sponzorstva in donacije

Zaradi izrednih zdravstvenih razmer v letu 2020 pri projektu Primorci beremo knjižnica ni sodelovala z Agencijo Tmin tours, v manjši meri pa kljub vsemu s Kinogledališčem Tolmin, ki je za ogled slovenskega filma oz. akcijo Od knjige do filma prispevalo brezplačne vstopnice. Založba Miš d.o.o je za mentorice mladinskega literarnega festivala Bralnice pod slamnikom podarila več knjig.

Lastni prihodki knjižnice

Knjižnica je v letu 2020 lastne prihodke pridobila iz:

- nejavnih virov za opravljanje javne službe (članarine, zamudnine, opomini, tiskanje, skeniranje, medknjižnična izposoja¹).
- iz dejavnosti na trgu, ki niso javna služba (tisk nalepk za gradivo za druge institucije, drugo).

V letu 2020 smo iz teh virov pridobili 18.509,02 € v Knjižnici Tolmin, 6.321,15 € v Knjižnici Kobarid, 4.877,95 € v Knjižnici Bovec in 336,40 € na Potujoči knjižnici; skupaj 30.044,52 € lastnih sredstev, kar je 15.464,52 € manj kot v predhodnem letu in 1.095,48 € manj, kot smo načrtovali, kljub temu, da smo že pri načrtovanju upoštevali določen vpliv izrednih razmer. Knjižnica je bila v letu 2020 delno, občasno tudi popolnoma zaprta za uporabnike zaradi upoštevanja vladnih odlokov v zvezi s preprečevanjem širjenja virusa SARS-CoV-19. Ob tem so vse terjatve do uporabnikov večino leta mirovale, tudi ob delnem odprtju knjižnice smo obveznost plačila zamudnin zamaknili. Uporabnikom smo ponujali možnost spletnega plačevanja, ki so jo izkoristili v manjšem deležu (2%).

Pridobljena sredstva je knjižnica namenila za:

- materialne stroške skupnih služb,
- materialne stroške posameznih knjižnic,
- tekoče vzdrževanje.

Sredstva v višini 1.432,67 € (821,33 € manj od načrtovanega), ki smo jih pridobili s plačili za izgubljeno gradivo in s prodajo odpisanega gradiva (v skladu s 15. členom Navodila za izločanje in odpis knjižničnega gradiva), smo namenili za nakup novega gradiva. Bukvarna v Knjižnici Tolmin zaradi neugodnih epidemioloških razmer in ukrepov v letu 2020 ni bila izvedena, kar pomembno vpliva na višino pridobljenih sredstev iz tega naslova.

2 DOLGOROČNI CILJI

Leto 2020 je zadnje v strateškem obdobju 2015-2020, ko je knjižnica v Strateškem načrtu² na podlagi strategij razvoja:

- na nacionalnem nivoju (Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014–2017, standardih za splošne knjižnice ter Strategiji razvoja slovenskih splošnih knjižnic od 2013–2020)
 - na lokalnem nivoju (Razvojni program Občine Tolmin za obdobje 2012–2020),
- predvidela sledeče strateške usmeritve:

1. na področju knjižnične zbirke:
 - zagotavljanje širokega in kakovostnega izbora vseh vrst knjižničnega gradiva za vse starostne skupine
 - vzdrževanje aktualnosti knjižnične zbirke
2. na področju uporabnikov in storitev:
 - zagotavljati raznoliko ponudbo storitev in dejavnosti za otroke in mladino, odrasle ter starejše
 - slediti razvoju IK-tehnologije ter novim možnostim, ki jih prinaša na področju (bralne) kulture, informacijskega opismenjevanja in izobraževanja

¹ Vrste in cene storitev, ki jih je knjižnica zaračunavala uporabnikom v skladu s predpisi, so bile določene s Cenikom storitev knjižnice za leto 2020, ki ga je Svet knjižnice potrdil na svoji 1. redni seji dne 23. 12. 2019.

² Dosegljiv na <http://www.kcktolmin.si/wp-content/uploads/2014/11/Strate%C5%A1ki-na%C4%8Drt-Knji%C5%BEnice-Cirila-Kosma%C4%8Da-Tolmin-2015-2020.pdf>

- izvajanje dejavnosti, ki krepijo socialno vlogo knjižnice v lokalnem okolju (druženje, medgeneracijsko povezovanje, večja vključenost starejših, ...)
- odzivanje na potrebe uporabnikov in lokalne skupnosti
- lokalno kulturno dediščino predstaviti na zanimiv način z uporabo sodobnih tehnologij, ki bi pritegnil tudi mlajše
- sodelovanje z drugimi institucijami, društvi in posamezniki na lokalnem in regionalnem nivoju

3. na področju prostorov in opreme

- prizadevanje za ustrezne (prostorske) pogoje za izvajanje knjižnične dejavnosti
- investicijsko vlaganje v energetske učinkovitost stavbe in prostorov
- prizadevanje za ustrezno in zadostno računalniško, tehnično in drugo opremo za izvajanje knjižnične dejavnosti in informacijsko opismenjevanje uporabnikov
- skrb za racionalizacijo delovnih postopkov

4. na področju zaposlenih

- stalno izobraževanje in usposabljanje kadra s področja knjižničarske in sorodnih strok
- spodbujanje in motiviranje zaposlenih pri razvijanju njihovih znanj in sposobnosti
- zaposlovanje perspektivnega kadra s specifičnim znanjem

Strateški načrt knjižnice za obdobje 2015-2020 je vseboval 10 ciljev in 23 ukrepov za njihovo realizacijo:

1. Povečanje uporabe knjižnične zbirke
2. Povečanje uporabe e-storitev knjižnice
3. Izboljšanje najdljivosti in dostopnosti domoznanskega gradiva
4. Obnova in vzdrževanje stavbe Knjižnice Tolmin
5. Izdelava projektne dokumentacije za prizidek Knjižnice Tolmin
6. Pridobitev sredstev in izbor izvajalca za novo vozilo Potujoče knjižnice
7. Pridobitev novega službenega vozila
8. Pridobitev dodatnih prostorov za Knjižnico Kobarid
9. Razširitev polovične zaposlitve systemskega administratorja na polno zaposlitev
10. Razširitev polovične zaposlitve bibliotekarja domoznanca na polno zaposlitev

Zaradi razglašene epidemije in posledične prilagoditve delovanja in poslovanja knjižnice nastalim razmeram nekateri cilji ob zaključku strateškega obdobja niso bili realizirani.

3 LETNI CILJI

Knjižnica je v letu 2020 načrtovala izvajanje sledečih ukrepov iz Strateškega načrta:

1. (Ukrep 1) Izvajanje dejavnosti za promocijo knjižničnega gradiva,
2. (Ukrep 2) Odpis in preusmerjanje knjižničnega gradiva v skladiščne prostore,
3. (Ukrep 3) Promocija e-knjig in usposabljanje uporabnikov,
4. (Ukrep 4) Promocija e-virov in usposabljanje uporabnikov,
5. (Ukrep 5) Prenova spletne strani,
6. (Ukrep 15) Izbor izvajalca in podpis pogodbe za sofinanciranje novega vozila za Potujočo knjižnico.

Na podlagi realizacije v letu 2019 in posebnosti, ki smo jih ob načrtovanju lahko predvideli, smo si za leto 2020 zastavili konkretne cilje glede nakupa gradiva, izposoje, obiska, aktivnih članov, novo vpisanih članov, izvedbe različnih dejavnosti ter odprtosti naših enot.

Nekateri cilji zaradi razglašene epidemije in posledične prilagoditve delovanja in poslovanja knjižnice nastalim razmeram niso bili realizirani.

4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

Pri realizaciji ukrepov je potrebno upoštevati dejstvo, da je bila dne 12. 3. 2020 z Odredbo o razglasitvi epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) na območju Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/20 in 68/20) razglašena epidemija, zaradi katere se je javno življenje ustavilo. Epidemija je bila sicer s koncem maja 2020 preklicana, vendar ponovno razglašena 19. 10. 2020 in do konca leta ni bila preklicana. Nekaterih zastavljenih ciljev zato ni bilo mogoče realizirati.

V času zaprtosti knjižnice smo uporabnike intenzivno usmerjali k uporabi e-storitev knjižnice, ves čas pa smo se trudili biti dosegljivi in na razpolago celoten čas odprtosti vseh naših enot. V obdobju brez razglašene epidemije smo uporabnikom skladno z navodili Vlade RS in priporočili NIJZ omogočili dostop do gradiva in knjižničnih prostorov, vendar je splošna situacija in previdnost med uporabniki do neke mere vplivala tudi na delovanje in uporabo knjižnice v tem času. Zaradi zaprtja knjižnice in ukrepov ob epidemiji je bilo v letu 2020 glede na leto prej manj obiskov, izposoje, aktivnih članov, števila prireditev in ostalih dejavnosti, posledično so bistveno nižji tudi lastni prihodki knjižnice. Realizacijo načrtovanih dejavnosti smo prilagajali danim možnostim. Pri tem smo dosledno upoštevali smernice in priporočila NIJZ, MK in Vlade RS.

Knjižnica se je nepričakovanim izrednim razmeram optimalno prilagajala ter v skrbi za zdravje uporabnikov in zaposlenih kljub vsemu uspešno realizirala Program dela za leto 2020 v takšni meri, kot so to dopuščale razmere, na katere nismo imeli vpliva. Delovno poročilo o izvajanju ukrepov in poslovanju knjižnice v povezavi z izrednimi razmerami je na voljo v upravi knjižnice.

Realizacija ukrepov iz Strateškega načrta:

1. Knjižnično gradivo smo promovirali na različne načine: s predstavitvami knjig v radijski oddaji, predstavljanjem novitet v knjižnicah in na spletni strani, skozi različne dejavnosti za otroke in mladino, prispevki na lokalni TV postaji, tematskimi razstavami in objavami na družabnih omrežjih, različnimi akcijami: Priporočamo, Od knjige do filma, piktogrami, oznakami Goodreads, poleti 2020 tudi z novo akcijo spodbujanja branja Bralna bratovščina. Na spletno stran smo dodali pregled različnih literarnih nagrad, s čimer želimo pozitivno vplivati na razvoj bralne kulture.
2. V letu 2020 smo v vseh naših enotah (še posebej na Potujoči knjižnici) zaradi razmer lažje namenili več časa internemu delu, zato smo intenzivneje izločali gradivo oz. ga preusmerjali v skladišča v skladu z Navodilom za izločanje in odpis knjižničnega gradiva³. Ukrep je sicer ena od dejavnosti, ki si jih je knjižnica na strateškem področju knjižnične zbirke zastavila za učinkovito doseganje cilja 1: Povečanje uporabe knjižnične zbirke.
3. E-knjige smo promovirali predvsem preko družbenih omrežij ter v sklopu različnih predstavitev knjižnične dejavnosti (Rastem s knjigo, Dan knjižnice). Uporabnike smo usposabljali znotraj bibliopedagoških dejavnosti, ki smo jih lahko izvedli, večinoma pa smo uporabnike individualno učili samostojne uporabe portala Biblos preko telefonskih pogovorov. Uporaba e-knjig je v letu 2020 zaradi izrednih razmer in splošne nedostopnosti knjižnic izjemno narasla (+163 %). Zaposleni so se na področju uporabe portala Biblos zaradi izredni razmer izobraževali interno. Z avgustom 2020 smo v našo zbirko vključili tudi zvočne knjige, ki so našim uporabnikom brezplačno dostopne preko aplikacije Audibook.
4. Promocijo e-virov za širšo javnost smo izvajali predvsem preko družbenih omrežij in v sklopu bibliopedagoških dejavnosti za mladino (projekt Rastem s knjigo), kjer smo uporabnike tudi usposabljali za njihovo uporabo. Usposabljanje ostalih uporabnikov je potekalo individualno, v veliki meri preko telefona. E-virom, ki jih knjižnica ponuja, smo posebno pozornost namenili tudi ob Dnevu knjižnice 2020. Načrtovana izobraževanja zaposlenih znotraj OOK Nova Gorica zaradi izrednih razmer niso bila realizirana in so bila predstavljena v leto 2021.

³ <https://www.nuk.uni-lj.si/sites/default/files/doc00771320130131141048.pdf>

5. Skladno z Zakonom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (Uradni list RS, št. 30/18) smo prilagodili spletno stran knjižnice. V letu 2020 smo še posebej veliko pozornosti namenjali spletnim vsebinam in dobri spletni uporabniški izkušnji.

8. Zaradi izrednih razmer je bil državni proračun v letu 2020 zamrznjen, kar je onemogočilo realizacijo ciljev, povezanih z nakupom novega vozila za Potujočo knjižnico. S postopki bomo nadaljevali v letu 2021.

Realizacija zastavljenih ciljev glede gradiva, članov in dejavnosti

Zastavljeni cilji glede uporabe knjižnice so bili zaradi upoštevanja in predvidevanja nadaljnjih omejitev, ki jih je prinesla epidemija, večinoma preseženi. Nedosežen je ostal cilj pridobitve novih članov, kar pa je glede na razmere v letu 2020 razumljivo. Izvedba dejavnosti je bila zaradi izvajanja številnih ukrepov in upoštevanja omejitev zelo okrnjena. Nabava in obdelava gradiva sta potekali brez pomembnih prekinitev in skladno s predvidenimi sredstvi, zaradi zamrznitve izvajanja državnega proračuna smo sredstva Ministrstva za kulturo prejeli z zamikom (junij oz. november 2020). Posredovanje gradiva in informacij v posameznih oddelkih je kljub epidemiji potekalo brez omejevanja urnikov odprtosti, razen v času veljavnosti odloka, ki je delovanje knjižnic prepovedal (13.3.-3.5.2020). Tudi vse ostale naloge splošne knjižnice so se izvajale v močno prilagojenih oblikah, predvsem smo se usmerjali v optimizacijo dostopa do spletnih vsebin in skušali biti uporabnikom na voljo preko telefonov in elektronske pošte. Med spomladanskim zaprtjem knjižnice smo v sodelovanju z IZUM omogočili možnost brezplačnega spletnega vpisa za uporabo e-virov. Poleg rednih dejavnosti in že zastavljenih projektov, ki smo jih glede na omejitve lahko izvedli, smo poleti 2020 vzpostavili nov projekt Bralna bratovščina, uporabnikom zagotovili brezplačen dostop do zvočnih knjig z zakupom dostopa do aplikacije Audibook, sklop potopisnih predavanj pa smo preselili na splet.

	Realizacija 2019	Načrtovanje 2020	Realizacija 2020
4.1 Knjižnično gradivo			
4.1.1 Nakup (brez e-knjig)	5.201 izvod	4.500 izvodov	5.101 izvod
4.1.2 Darovi	539 izvodov	300 izvodov	346 izvodov
4.1.3 Odpis gradiva	4.084 izvodov	5.000 izvodov	5.292 izvodov
4.2 Izposoja	250.128 izvodov	170.000 izvodov	187.077 izvodov
4.3 Člani in uporabniki			
4.3.1 Fizični obisk v knjižnici zaradi izposoje ali vračanja gradiva	96.293 obiskov	74.000 obiskov	76.598 obiskov
4.3.2 Aktivni člani	5.354 članov	4.500 članov	4.921 članov
Odstotek aktivnih glede na prebivalstvo	29 %	25 %	27 %
4.3.4 Novi člani	493 članov	450 članov	415 članov
4.4 Ostale dejavnosti			
Število prireditev	66 prireditev (Tolmin)	111 prireditev (vsi)*	70 prireditev
5 Odprtost	5.771 ur	4.654 ur	4.805** ur

*Z letom 2020 smo med načrtovane dejavnosti kot prireditev vključili tudi Ure pravljic z lisico Mico.

**Čas sprejemanja naročil in razvoz paketov na Potujoči knjižnici v času omejitev dostopa in okvare vozila ni vključen.

4.1 KNJIŽNIČNO GRADIVO

4.1.1 Nakup gradiva

Načrtovano za 2020⁴: 4.500 izvodov novega gradiva

Doseženo v 2020: 5.101 izvod

Realizacija v 2019: 5.201 izvodov

Knjižnica je gradivo kupovala v skladu s strokovnimi priporočili in standardi ter ga razporedila v vse svoje enote. Kupljeno gradivo so strokovni delavci katalogizirali s pomočjo segmenta COBISS3/Katalogizacija, lokalne podatke o gradivu so vnašali v segmentu COBISS3/Zaloga. Zaradi izrednih razmer, ki so vplivale tudi na knjižni trg, je bil načrtovan nakup v manjšem obsegu, realizacija pa je kljub temu dosegla običajne vrednosti.

Knjižno in neknjižno gradivo

V letu 2020 je knjižnica kupila **5.101** izvod gradiva (100 izvodov manj kot v letu 2019) ali 2.179 naslovov (169 naslovov manj kot v letu 2019).

	2019	2020	Razlika	Delež od skupnega 2020
Knjižnica Tolmin	2.386	2.330	- 56	45,6 %
Knjižnica Kobarid	838	765	- 73	15 %
Knjižnica Bovec	891	891	0	17,4 %
Potujoča knjižnica	1.086	1.115	+ 29	22 %
SKUPAJ	5.201	5.101	- 100	100 %

Za Knjižnico Kobarid⁵ in Knjižnico Tolmin smo zaradi zmanjšanja načrtovanih sredstev v proračunu občin kupili manj enot gradiva kot smo načrtovali⁶.

Razmerja	Strokovna priporočila in standardi ⁷	Doseženo razmerje
knjižno gradivo : neknjižno gradivo (izvodi)	Stopnjo obsega in prirasta neknjižnega gradiva določi knjižnica glede na aktualnost takšnega gradiva, ki je pogojena s tehnološkim razvojem.	96,5 % knjižno : 3,5 % neknjižno (4.923 izvodov : 178 izvodov)
gradivo za odrasle : gradivo za otroke in mlade (naslovi)	Delež knjižničnega gradiva za predšolske otroke, šolske otroke in mladostnike je praviloma 30 %. Knjižnica pri tem smiselno upošteva delež teh skupin med prebivalci ter prioritete med knjižničnimi vlogami.	68,2 % odrasli : 31,8 % otroci (1.487 naslovov : 692 naslovov)
strokovno gradivo : leposlovno gradivo (naslovi)	Do 50 % naslovov leposlovnega gradiva v krajevnih knjižnicah. Z velikostjo knjižnice se praviloma večja delež strokovnega gradiva.	48,5 % stroka : 51,5 % leposlovje (1.057 naslovov : 1.122 naslovov)

Serijske publikacije

V osrednji knjižnici je bilo obiskovalcem na voljo 137 naslovov informativnega periodičnega tiska, v naših krajevnih knjižnicah v povprečju 44 naslovov (Kobarid 45, Bovec 56 in Potujoča knjižnica 31). V številu naslovov so zajete tudi tiskane publikacije, ki jih prejemamo brezplačno. Zaradi

⁴ Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin v letu 2020 je dosegljiv na <https://www.kcktolmin.si/wp-content/uploads/2014/09/Nacrt-nakupa-knjiznicnega-gradiva-za-letu-2020.pdf>

⁵ V dogovoru z Občino Kobarid smo sicer za nakup gradiva namenili tudi del presežka iz leta 2019.

⁶ Več informacij o nakupu gradiva v letu 2020 je v Zaključnem poročilu Neposrednega poziva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah 2020, ki je na vpogled v upravi knjižnice.

⁷ Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028), v nadaljevanju Standardi.

nepredvidljivih razmer v letu 2020 nismo množično prekinjali naročnin na časopise, večino naročnin plačamo v začetku leta.

Standardih priporočajo vsaj 100 naslovov informativnega periodičnega tiska v knjižnični zbirki krajevne knjižnice, kjer je sedež osrednje knjižnice, vendar v krajevni knjižnici ne manj kot 30 naslovov.

Knjižnica v skladišču tolminske knjižnice hrani okrog 60 naslovov informativnega periodičnega tiska zaradi trajnejših vsebin in zgodovinskega pomena, večina pa se odpiše in izloči iz zbirke ob koncu leta oz. ob zaključku letnika.

Elektronske knjige

Načrtovano za 2020: 880 naslovov

Doseženo v 2020: 902 naslova + 121 naslovov zvočnih knjig

Realizacija v 2019: 768 naslovov

- E-knjige na portalu Biblos

Knjižnica svojim članom od 1. 7. 2013 omogoča brezplačno izposajo elektronskih knjig preko portala Biblos. Na voljo je leposlovje in strokovna literatura za odrasle in mladino v slovenskem jeziku.

Konec leta 2020 sta bila članom knjižnice na voljo 902 naslova e-knjig v slovenskem jeziku.

Članom knjižnice je bilo na voljo 19,7 % vseh naslovov na portalu Biblos (4.574 naslovov).

Od 902 licenc je bilo 229 licenc vključenih v osnovni paket uporabnine in 545 še vedno veljavnih licenc, ki smo jih kupili v preteklih letih. V letu 2020 je bilo kupljeno 129 licenc (oz. 125 naslovov), kar je 101 % več kot v letu 2019 (64 novih licenc).

Nakup e-knjig je bil večji od načrtovanega in večji kot v preteklih letih, saj se je izposoja v času epidemije in posledične zaprtosti knjižnic preselila na splet in temu smo prilagajali tudi nakup.

V letu 2020 je bilo izposojenih 2.268 e-knjig, kar je 163 % več kot v letu 2019 (862 izposoj).

- Zvočne knjige na portalu Audibook [novo 2020](#)

Od poletja 2020 bralcem omogočamo tudi dostop do zvočnih knjig preko spletne aplikacije

Audibook. S tem smo povečali ponudbo različnih možnosti dostopa do literature in knjižne vsebine približali tudi senzorno oviranim uporabnikom ter drugim ranljivim skupinam.

Konec leta 2020 je bilo članom knjižnice na voljo 121 naslovov zvočnih knjig (100 licenc v letnem paketu + 21 dokupljenih).

V letu 2020 je bilo izposojenih 162 zvočnih knjig.

4.1.2 Darovi

Načrtovano za 2020: 300 izvodov

Doseženo v 2020: 346 izvodov

Realizacija v 2019: 534 izvodov

V letu 2020 je knjižnica v svojo zbirko dodala **346** izvodov gradiva (188 izvodov manj kot v letu 2019), ki so jih knjižnici podarili različni darovalci (Tolmin 171, Kobarid 98, Bovec 56 in Potujoča knjižnica 21).

4.1.3 Odpisano gradivo

Načrtovano za 2020⁸: 5.000 izvodov

Doseženo v 2020: 5.292 izvodov

Realizacija v 2019: 4.084 izvodov

Izloženo in odpisano je bilo **5.292** izvodov monografskih in serijskih publikacij (kar je 1.208 izvodov več kot v letu 2019) in sicer: v Tolminu 1.806 izvodov, Kobaridu 266, Bovcu 287 in na Potujoči knjižnici 2.933. Odpisanih je bilo tudi 24 izvodov, ki so jih med letom izgubili bralci in zanje poravnali odškodnino.

V letu 2020 smo iz zbirke izločili in odpisali nekaj več izvodov gradiva kot smo jih kupili, s čimer smo zadostili priporočilom knjižničarske stroke. Izredne razmere in prilagojen način delovanja knjižnic so predvsem na Potujoči knjižnici omogočili aktivnejše delo s knjižnično zbirko v skladišču. Izločanje neaktualnega, zastarelega ali kako drugače neuporabnega gradiva je sicer eden od ukrepov za doseganje strateških ciljev knjižnice.

4.1.4 Knjižnična zbirka

Na dan 31.12.2020⁹ je knjižnica hranila 183.727 izvodov gradiva, od tega 85.605 izvodov Knjižnica Tolmin, 31.550 izvodov Knjižnica Kobarid, 36.790 izvodov Knjižnica Bovec in 29.782 izvodov Potujoča knjižnica.

Dne 31.12.2020 je bilo v knjižnični zbirki 162.010 izvodov knjižnega gradiva (88%) in 21.717 izvodov neknjižnega gradiva (12 %).

4.2 IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

4.2.1 Izposoja

Načrtovano za 2020: 170.000 izvodov

Doseženo v 2020: 187.077 izvodov

Realizacija v 2019: 250.122 izvodov

V letu 2020 so si člani na dom izposodili oz. podaljšali **187.077** izvodov gradiva (63.045 izvodov oz. 25 % manj kot v letu 2019), od tega je bilo 184.809 izvodov fizičnega knjižničnega gradiva in 2.268 izposoj e-gradiva (1,2 % od vse izposoje).

Število izposojenih izvodov v letu 2020					
	2019	2020	Razlika v izvodih	Razlika v %	Delež od skupne izposoje
Knjižnica Tolmin	123.195	90.212	- 32.983	- 27 %	48 %
Knjižnica Kobarid	35.915	28.087	- 7.828	- 22 %	15 %
Knjižnica Bovec	38.758	31.172	- 7.586	- 20 %	16,7 %
Potujoča knjižnica	51.392	35.339	- 16.053	- 31 %	19 %
E-knjige	862 ¹⁰	2.268	+ 1.406	+ 163 %	1,2 %
SKUPAJ	250.122	187.077	- 63.045	- 25 %	100%

V primerjavi s predhodnim letom se je skupna izposoja znižala za 25 %, najbolj na Potujoči knjižnici in najmanj v Bovcu. Izjemno se je povečala izposoja e-knjig.

⁸ Ukrep 2 Odpis in preusmerjanje knjižničnega gradiva v skladišče po strokovnih kriterijih in v skladu z zakonodajo za doseganje CILJa 1: Povečanje uporabe knjižnične zbirke v skladu s Strateškim načrtom Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za obdobje 2015-2020.

⁹ Podatki se nanašajo na zajem arhivske datoteke v sistemu Cobiss, pripravljeni na dan 16.2.2021.

¹⁰ Upoštevane so samo e-knjige iz portala Biblos.

Knjižnica je izposodila 113.232 izvodov gradiva za odrasle (60%) in 73.845 izvodov gradiva za otroke in mladino (40%). V primerjavi z letom 2019 se je za malenkost povečal delež izposojenega gradiva za odrasle.

Med izposojenimi izvodi je bilo 93,9 % knjižnega gradiva (175.659 izvodov) in 6,1 % neknjižnega gradiva (11.418 izvodov). Delež izposojenega neknjižnega gradiva je v primerjavi s preteklim letom ostal enak.

V letu 2020 je bilo izposojenih 3.375 izvodov serijskih publikacij (649 manj kot 2019) ali 1,6 % od vsega izposojenega gradiva.

Preko knjigomata je bilo v Tolminu in Bovcu izposojenih 3.197 izvodov gradiva (Tolmin 3.044 in Bovec 153; skupno 7.019 manj kot v 2019), kar predstavlja 1,7 % od celotne izposoje.

V povprečju so si bralci izposodili 818 izvodov fizičnega gradiva na dan¹¹. Posamezen aktivni član je v letu 2020 knjižnico v povprečju obiskal 15,6 krat in si izposodil 38 izvodov gradiva (9 manj kot v 2019).

Na realizacijo izposoje gradiva je močno vplivala epidemija, zaradi katere je knjižnica delovala v omejenem obsegu. Uporabniki večino leta niso mogli dostopati do knjižnih polic, temveč so gradivo naročali po telefonu, elektronski pošti ali preko sistema Cobiss+. Pri tem je vloga informatorja v naših knjižnicah dobila bistveno večji pomen. Pomembno se je podaljšal čas dela s posameznim uporabnikom (telefonski pogovor, odgovarjanje na e-pošto, priprava ustreznega gradiva, določitev ure prevzema in skrb za časovno usklajeno pripravo paketov na prevzemnem mestu).

4.2.2 Medknjižnična izposoja

Knjižnica aktivno sodeluje v sistemu medknjižnične izposoje v slovenskem prostoru. V letu 2020 je drugim knjižnicam v Sloveniji posodila 22 monografskih publikacij in 2 članka iz svoje zbirke (načrtovano 30 izvodov). Po naročilu svojih članov si je iz drugih knjižnic izposodila 178 izvodov gradiva, od tega 157 enot knjižnega gradiva (načrtovano 120 enot) in 19 člankov.

Medknjižnična izposoja za študijsko gradivo iz knjižnic Nova Gorica, Ajdovščina in Idrija, s katerimi tvorimo Goriško knjižnično območje, je bila za člane knjižnice brezplačna, kar predstavlja pomembno spodbudo za uporabo storitve MKI med uporabniki (90 % vseh MKI). Sredstva za pokritje stroškov v okviru namenskih sredstev za območnost zagotavlja Ministrstvo za kulturo.

4.3 ČLANI IN UPORABNIKI

4.3.1 Obisk

Načrtovano za 2020: 75.000 obiskov

Doseženo v 2020: 76.598 obiskov

Realizacija v 2019: 96.293 obiskov

V knjižnici smo v letu 2020 zabeležili **76.598** obiskov¹², kar je 19.695 ali 20 % manj kot v 2019. V knjižnici Tolmin je bilo 52.834 obiskov ali 54,7 % od vseh obiskov (od tega 180 na Dostavni knjižnici), v knjižnici Kobarid 15.760 obiskov, v knjižnici Bovec 16.865 obiskov in na Potujoči knjižnici 9.435 obiskov.

¹¹ 255 delovnih dni, brez sobot, zmanjšano za čas popolne zaprtosti (brez upoštevanja Potujoče knjižnice) = 226 dni.

¹² Upoštevani so samo člani, pri katerih je bil v koledarskem letu zabeležen vsaj en obisk v knjižnici zaradi: izposoje, rezervacij, podaljšanj, vrnitve gradiva, spremembe podatkov, zabeležen dostop do interneta, ne pa tudi obiskovalci prireditvev, ur pravljic, obiski predšolskih in šolskih skupin,.... Izvzeto je tudi vračanje gradiva z zadržkom zaradi obvezne karantene. Seštevek po knjižnicah se ne ujema s skupnim obiskom predvsem zaradi članov, ki obiskujejo več enot knjižnice.

Obisk v letu 2020					
	2019	2020	Razlika	Delež razlike	Delež od skupnega obiska v 2020
Knjižnica Tolmin	52.654	41.028	- 11.626	- 26 %	54 %
Dostavna knjižnica	180	90	- 90	- 50 %	0,1 %
Knjižnica Kobarid	15.760	12.454	- 3.306	- 21 %	16 %
Knjižnica Bovec	16.865	13.200	- 3.665	- 22 %	17 %
Potujoča knjižnica	9.435	6.952	- 2.483	- 26 %	9 %
Skupaj	96.293	76.598	- 19.695	- 20%	

Zaradi izredne zdravstvene situacije in prepovedi vstopa uporabnikov v knjižnice se je obisk vseh naših enot v letu 2020 glede na preteklo leto izrazito znižal. Na dan¹³ je bilo v sistemu COBISS zabeleženo povprečno 300 obiskov zaradi izposoje in vračanja gradiva, kar je 22 % manj kot v letu prej. Če temu prištejemo še obiskovalce prireditelj in raznih dejavnosti, ki smo jih zaradi omejitev lahko izpeljali, je knjižnica v letu 2020 kljub vsemu zabeležila prek 80.000 obiskov.

4.3.2 Aktivni člani

Načrtovano za 2020: 4.500 aktivnih članov

Doseženo v 2020: 4.921 članov

Realizacija v 2019: 5.354 članov

Neugodne posebnosti leta 2020 so v veliki meri onemogočale tudi izvajanje raznolikih dejavnosti, s katerimi knjižnica spodbuja potencialne uporabnike k vpisu in uporabi knjižničnih storitev. Nekatere aktivnosti smo kljub temu izvedli:

- Poleti smo pripravili nov projekt spodbujanja branja Bralna bratovščina z namenom medgeneracijskega povezovanja in povečanja obiska knjižnice.
- Ob začetku šolskega leta smo otroke vabili k vpisu z oglasi na lokalnih TV postajah.
- Poleti 2020 smo članom omogočili brezplačen dostop do zvočnih knjig preko aplikacije Audibook.
- V septembru 2020 smo na Dan knjižnice promovirali različne projekte in storitve knjižnice (akcija Moja knjižnica, projekt Rastem s knjigo, Biblos, drugi e-viri...).
- Bralno kulturo smo spodbujali tudi na družbenih omrežjih Facebook in Youtube, ustvarili smo nov profil na omrežju Instagram.

V letu 2020 nam je kljub epidemiji uspelo ohraniti kar 92 % aktivnih članov glede na leto 2019. Matično knjižnico in njene enote je obiskovalo **4.921** aktivnih članov (kar je 433 aktivnih članov manj kot v letu 2019). Podatki kažejo, da se je število aktivnih članov najbolj zmanjšalo v Knjižnici Tolmin in Knjižnici Bovec, povečalo pa se je tako v Knjižnici Kobarid kot na Potujoči knjižnici. Slednje je morda posledica omejitev gibanja na občine in izvajanja dela ter šolanja od doma.

Aktivni člani v letu 2020				
	2019	2020	Razlika	Delež razlike
Knjižnica Tolmin	3.669	3.390	- 264	- 7 %
Dostavna knjižnica	16	15	- 1	- 6 %
Knjižnica Kobarid	1.208	1.243	+ 35	+ 3 %
Knjižnica Bovec	1.174	983	- 191	- 16 %
Potujoča knjižnica	1.133	1.228	+ 95	+ 8 %
SKUPAJ aktivnih članov¹⁴	5.354	4.921	- 433	- 8 %

¹³ 255 delovnih dni, brez sobot.

¹⁴ Razlika v seštevku po posameznih enotah nastane zaradi aktivnih članov, ki obiskujejo več kot eno knjižnico.

Delež aktivnih članov knjižnice glede na število prebivalcev v Posočju je 27,1 %. Slovensko povprečje za leto 2019¹⁵ je 22,22 %.

4.3.3 Prebivalci in starostna struktura članov

Po podatkih Statističnega urada RS je dne 1. 1. 2020 na območju treh občin živelo:

Občina	Vsi prebivalci	Otroci 0-14 let	65 + let
Tolmin	11.003	1.514	2.761
Kobarid	4.052	582	957
Bovec	3.073	343	807
Skupaj	18.128	2.439	4.525
Delež	100%	13%	25%
Slovensko povprečje		15%	20%

V strukturi članov knjižnice je delež otrok z opredeljeno kategorijo predšolski in šolski otroci, višji kot je njihova starostna zastopanost v prebivalstvu. Delež članov z opredeljeno kategorijo upokojenci pa je nižji, kot je delež prebivalcev nad 65 let.¹⁶

Struktura prebivalcev in članov v 2020						
Starost	Prebivalci ¹⁷	Delež med preb.	Povprečje Slovenija	Kategorija članov	Aktivni člani Posočje	Delež v strukturi članov
Skupaj	18.128	100%			4.921	100 %
0 – 14 let	2.439	13,4%	15%	Predšolski, šolski otroci	1.431	29 %
15 – 64 let	11.164	61,6%	65%	Odrasli (različne kategorije)	2.665	54 %
Nad 65 let	4.525	25%	20%	Upokojenci	825	17 %

4.3.4 Novi člani

Načrtovano za 2020: 450 novih članov

Doseženo v 2020: 415 članov

Realizacija v 2019: 493 članov

V letu 2020 se je v knjižnico vpisalo **415** novih članov, kar je 78 manj kot v 2019. Od tega je bilo v Knjižnici Tolmin vpisanih 157, v Knjižnici Kobarid 53, v knjižnici Bovec 52 in na Potujoči knjižnici 40.

Epidemija je vplivala tudi na porast vpisov preko spleta. Na ta način se je v letu 2020 vpisalo 113 članov, kar je 99 več kot leto prej.

4.3.5 Virtualni uporabniki

SMS obveščanje

Uporabnikom smo tudi v letu 2020 omogočali SMS obveščanje o prispelem rezerviranem gradivu in SMS obveščanje o izteku roka izposoje. Vseh poslanih obvestil je bilo 2.724, kar je 597 manj kot

¹⁵ Zadnji dostopen podatek na BibSist Online.

¹⁶ Kategorija člana je eden od podatkov, ki ga knjižnica sistemsko zbira in je vključena v vnosno masko Cobiss kot obvezen podatek.

¹⁷ Podatek na dan 1. 1. 2020.

v letu 2019. Zaradi izrednih razmer in popolne zaprtosti knjižnic v spomladanskem času ter sproščenih rokov izposoje smo SMS obveščanja v 2020 izvajali v bistveno manjšem obsegu.

Transakcije preko COBISS+

Možnosti naročanja in rezerviranja gradiva ter podaljševanja gradiva preko spletnega kataloga COBISS+ in aplikacije mCOBISS so uporabniki koristili tudi v letu 2020, vendar zaradi izrednih okoliščin ne bistveno več kot leto prej. Povečanje uporabe tovrstnih storitev je sicer posledica hitrega razvoja namenskih platform, individualnega izobraževanja uporabnikov za uporabo e-storitev knjižnice in spodbujanje njihove uporabe, vendar pa so terjatve do bralcev večino leta 2020 mirovale, zato ni bilo potrebe po množičnem podaljševanju gradiva.

Člani so v letu 2020 izvedli 5.163 rezervacij prostih izvodov (177 % več kot leta 2019), 2.247 rezervacij izposojenih izvodov, 572 preklicev rezervacij in 11.944 podaljšav (29 % manj kot leta 2019).

V primerjavi z 2019 se je torej bistveno povečalo število rezervacij prostih izvodov gradiva, saj je bil to eden od priporočenih načinov naročanja gradiva za prevzem v knjižnici.

V letu 2020 smo v sodelovanju z IZUM uvajali elektronski sistem prevzemnih mest za medoddelčno izposajo za našo knjižnico, ki pa se je zaradi epidemije in naših specifičnih zahtev nekoliko zamaknilo in bo v delovanje knjižnice vpeljano v letu 2021. Sistem bo omogočil boljšo uporabniško izkušnjo medoddelčne izposoje, saj bodo uporabniki že v Cobiss+ sami določili mesto prevzema gradiva v naši knjižnični mreži.

Spletna stran

V letu 2020 smo spletnim vsebinam posvečali še več pozornosti kot sicer in na ta način določene storitve knjižnice kljub omejitvam in ukrepom približali uporabnikom in jim omogočili dostop do gradiv in informacij. Preko spletne strani smo uporabnike redno obveščali o aktualnem dogajanju glede možnosti uporabe knjižnice, jih seznanjali s knjižnimi novostmi in z raznolikimi vsebinami spodbujali bralno kulturo, obogatili smo ponudbo povezav na uporabne in kakovostne spletne vire ter posebej izpostavili tiste za mladino in otroke. Spletna stran je v letu 2020 gostila tudi virtualne prireditve preko Youtube kanala knjižnice (E-povratna vozovnica, Reformatorji v stripu, e-Lisica Mica).

V letu 2020 je spletno stran knjižnice obiskalo 44.966 oseb (11.510 več kot leto prej), vseh ogledov je bilo 92.069 (25.319 več kot 2019).

Skladno z Zakonom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij smo spletno stran knjižnice optimalno prilagodili zahtevam in s tem olajšali dostop do informacij tudi osebam z različnimi oviranostmi.

Družbena omrežja Facebook in Instagram

V letu 2020 smo Facebook profilu dodali Instagram profil in s tem razširili doseg potencialnih uporabnikov.

V zadnjem letu¹⁸ so se obiskovalci Facebook strani knjižnice pozitivno odzvali na objave knjižnice 1.312 krat, profil pa ima 1.319 rednih sledilcev (4 % več kot preteklo leto). Preko družbenega omrežja smo uporabnike obveščali o različnih aktualnih dogodkih, promovirali raznoliko ponudbo knjižnice ter spodbujali in širili bralno kulturo v času izrednih razmer. Posebej pozitiven odziv so bile deležne objave s spodbudnimi vsebinami iz zbirk poezije v času spomladanskih omejitev, ko so ljudje splošno družbeno dogajanje težko sprejemali.

Najodmevnejše objave so praviloma povezane z omejitvenimi ukrepi:

¹⁸ Podatek na dan 10.2.2021.

Objava	Datum	Doseg	Klikov na objavo	Odzivi
Obvestilo o zaprtju knjižnice	12. 3.	3.085	132	47
Ponovno brezkontaktni prevzem gradiva	1.11.	2.470	68	69
Obvestilo o izključnem pošiljanju po pošti	26.10.	2.264	249	33
Obletnica smrti I. Volarič Feo (razstava)	5.8.	2.246	145	85
Obvestilo o možnosti vračanja knjig	4.5.	1.382	366	21

Na Instagram profilu so sledilci zabeležili 1.257 všečkov in pridobili 410 sledilcev.

Youtube kanal

V letu 2020 smo na Youtube kanalu knjižnice zabeležili 2.204 ogleda videoposnetkov (skupno število ogledov je 6.317), število naročnikov pa se je podvojilo. Najodmevnejši so bili potopisni večeri, pripravljeni v sklopu E-Povratne vozovnice, v živo smo preko spletnega kanala prenašali tudi predstavitev knjige ob Dnevu knjižnice.

Videoposnetek	Datum	Število ogledov
Nejca Draganjec: Velikonočni otok, Čile, Bolivija	21.11.	454
Mitja Lavtar: Projekt Slovenija	4.12.	369
Ob 40-letnici stavbe Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin	16.6.	284
Zoran Furman: S kombijem iz Slovenije do Dakarja...	28.11.	209

Elektronske baze podatkov

V letu 2020 smo uporabnikom omogočali prost dostop do zakupljenih e-podatkovnih zbirk (PressReader, Britannica Public Library Edition, Ius info, Find Info, Seja) in dostop do e-serijskih publikacij (Delo, Dnevnik, Finance, Knjižničarske novice, Sodobna pedagogika,...). Število dostopov do zakupljenih elektronskih zbirk se je v letu 2020 izjemno povečalo, posebej dostop do zbirke e-časopisov Pressreader in Enciklopedije Britannice. Knjižnica je veliko truda vlagala tudi v njihovo promocijo (spletne strani, KATV Tmin, Dan knjižnice, projekt Rastem s knjigo). Stroški dostopa do podatkovnih zbirk se krijejo s sredstvi, ki jih osrednja območna knjižnica iz Nove Gorice pridobi na razpisu Ministrstva za kulturo za izvajanje nalog iz naslova območnosti. Manjši del sredstev smo prispevale tudi knjižnice Tolmin, Ajdovščina in Idrija.

Omrežji Eduroam in Libroam

Tudi v letu 2020 smo skrbeli za vzdrževanje in delovanje omrežji Eduroam in Libroam, s katerima želimo našim obiskovalcem ponuditi možnost varne uporabe spleta.

Eduroam (education roaming) je mednarodna federacija brezžičnih omrežij za uporabnike iz izobraževalne in raziskovalne sfere. Študenti, učenci, pedagogi, raziskovalci in drugi lahko s svojimi gesli uporabljajo vsako brezžično omrežje Eduroam, v Sloveniji ali tujini. Libroam (library roaming) pa je podobno omrežje v slovenskih knjižnicah, do katerega lahko z varovanimi gesli dostopajo člani knjižnic.

S ponujanjem možnosti spletnega vpisa uporabnikom omogočamo hitrejši dostop do spletnih vsebin. Na ta način do gradiva v slovenskem jeziku lažje dostopajo tudi zamejski Slovenci v bližnjih italijanskih občinah in izseljenci, poseben pomen pa so spletne možnosti dobile v času izrednih razmer in omejitev gibanja. V sodelovanju z IZUMom smo uredili možnost brezplačnega spletnega vpisa in s tem ponudili možnost dostopa do e-virov in e-knjig za vse občane in širše. Okrepili smo promocijo elektronskih in zvočnih knjig preko spletne strani in družbenih omrežij ter ob različnih predstavitev knjižnične dejavnosti, ki smo jih lahko izvedli. Na individualnih

usposabljanjih ter v sklopu bibliopedagoških dejavnosti so se uporabniki lahko naučili postopka izposoje e-knjig na portalu Biblos in uporabe aplikacije Audibook. Spletne elektronske vire smo posebej promovirali ob Dnevu knjižnice, pomoč za uporabo smo nudili tudi po telefonu in na družbenih omrežjih.

4.4 OSTALE DEJAVNOSTI

4.4.1 Dejavnosti za vseživljenjsko učenje in informacijsko opismenjevanje

Knjižnica je pomemben podporni element pri vseživljenjskem učenju prebivalcev. V letu 2020 smo informacijsko opismenjevanje uporabnikov zaradi izrednih razmer v veliki meri izvajali preko telefonskih pogovorov, na KATV Tmin smo objavili prispevek o uporabi e-virov na spletni strani knjižnice in ga dodali na našo spletno stran.

V vseh knjižnicah so uporabniki imeli možnost uporabe študijskega računalnika z dostopom do svetovnega spleta in elektronskih baz podatkov v času, ko so razmere to dopuščale. V sklopu Tedna vseživljenjskega učenja smo promovirali dogodke ob Dnevu knjižnice.

4.4.2 Bibliopedagoško delo in spodbujanje bralne kulture za otroke in mlade

Knjižnica se na različnih nivojih trudi aktivno in neprekinjeno sodelovati z lokalnimi vrtci in osnovnimi šolami. Zaradi izrednih razmer v letu 2020 je bilo sodelovanje okrnjeno, kljub temu pa smo se trudili ohraniti stik in otroke glede na možnosti vabili v knjižnico. V času zaprtosti šol smo šolske knjižničarke, učitelje in učence še dodatno vabili k uporabi storitev splošne knjižnice in jih spodbujali k branju ter sodelovanju v bralnih akcijah.

Obiski predšolskih otrok

V letu 2020 sta v času, ko so razmere to dopuščale, tolminsko knjižnico obiskali 2 skupini predšolskih otrok, knjižničarka pa je okoliške vrtce obiskala 5 krat. Bovško knjižnico sta obiskali 2 skupini, kobariške pa zaradi razmer nobena. Knjižničarke so jim po dogovoru pripravile predstavitev knjižnice in/ali pravljичne ure na izbrano temo. Potujočo knjižnico vrtci sicer redno mesečno obiskujejo glede na razpored obiskov, 5-im skupinam pa je knjižničarka po dogovoru pripovedovala pravljico.

Ob 13 obiskih si je knjižnico ogledalo in pravljico poslušalo 238 predšolskih otrok (145 v Tolminu, 39 v Bovcu in 54 na Potujoči knjižnici), kar je 574 otrok manj kot leto prej, ko ni bilo omejitev pri izvajanju različnih dejavnosti.

Obiski šolskih in dijaških skupin

V času pred razglasitvijo epidemije in vselej, ko so ukrepi za zaježitev širjenja virusa to dovoljevali, smo nadaljevali z izvedbo bibliopedagoških ur in sodelovanjem z osnovnimi šolami ter gimnazijo. Izven projektov Moja knjižnica, Rastem s knjigo in Dan knjižnice je med letom 2020 knjižnico obiskalo 19 šolskih skupin in 2 skupini dijakov; 3 skupine (62 otrok) tolminsko knjižnico (ogledali so si razstavo Alpska arhitektura), 9 skupin (160 otrok) kobariško knjižnico, 9 skupin (149 otrok) bovško knjižnico. Otroci so med obiski spoznavali leposlovno in poučno literaturo ter označevanje gradiva s piktogrami, mCobiss, poslušali pravljice in si ogledali risane filme, spoznavali poklice in številne druge zanimivosti.

Sodelovanje z osnovnimi šolami v lokalnem okolju je sicer del načrtnega usmerjanja knjižnice v izobraževanje učencev in spodbujanje k učinkoviti uporabi knjižničnih storitev. Število obiskov se je kljub omejitvam povečalo v Bovcu, v ostalih enotah je bil obisk glede na leto prej manjši.

Bibliopedagoških ur se je udeležilo 316 učencev, kar so 504 učenci manj kot leto prej.

Koraki do branja

Projekt smo v začetku leta 2019 zastavili v sodelovanju z Osnovno šolo Franceta Bevka Tolmin. Z njim skuša knjižnica pomagati otrokom in njihovim staršem na poti do uspešnega branja. Izbor priporočenih knjig je namenjen učencem 2. in 3. razreda, ki se učijo branja malih tiskanih črk, otrokom s težavami pri branju ter otrokom, katerih materni jezik ni slovenščina. V vseh oddelkih Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin smo tudi v letu 2020 ohranili kotičke s knjigami, primernimi za postopno in učinkovito učenje branja. Polepljene so s posebnimi nalepkami, ki označujejo stopnjo branja in zahtevnost besedila (Začenjam, Boljši sem in Že znam). Posodobili smo zloženko s seznamom priporočenih knjig, ki so jo v sodelovanju s strokovnimi službami OŠ prejeli starši otrok 1. razreda v Zgornjem Posočju. Projekt je predstavljen tudi na spletni strani knjižnice (Za otroke in mladino), kjer seznam priporočenih knjig sproti dopolnjujemo, starše pa dodatno usmerjamo z seznamom priporočene strokovne literature in uporabnimi spletnimi povezavami.

Aplikacija Kobi novi 2020

V povezavi s projektom Koraki do branja knjižnica omogoča uporabo posebne aplikacije, ki na različne načine otrokom olajša branje (zaenkrat v Knjižnici Tolmin). Aplikacijo sicer pogosto uporabljajo v osnovnih šolah, zato jo nekateri otroci že poznajo in z njeno uporabo v knjižnici lahko nadgrajujejo šolsko delo. Namenjena je otrokom, ki imajo pri branju težave, se spopadajo z disleksijo ali se pri branju težko zberejo.

Aplikacijo promoviramo na spletni strani knjižnice in FB profilu, o možnostih uporabe smo pisno obvestili tudi vse svetovalne službe OŠ v Zgornjem Posočju. Zaradi omejenih možnosti obiskovanja knjižnice v letu 2020 aplikacije in njenih prednosti ni izkoristilo veliko otrok.

Ure pravljic z Lisico Mico

Knjižnica že vrsto let v jesensko-zimskem času organizira ure pravljic v vseh knjižnicah in s tem spodbuja porajajočo se pismenost med otroki. V letu 2020 je bilo zaradi omejitev pripravljenih manj pravljčnih ur, jesenske pravljice pa so bile zaradi nepredvidljivih ukrepov odpovedane in izvedene virtualno s koncem decembra.

Pravljice so pripovedovale knjižničarke v vseh naših oddelkih, ki redno spremljajo knjižne novosti na področju kakovostne otroške literature, namenjene pa so bile otrokom, starejšim od 4 let.

V letu 2020 smo izvedli 20 ur pravljic (Tolmin 6 ur, Kobarid 5 ur in Bovec 9 ur, od tega 4 v poletnem času), ki se jih je udeležilo 236 otrok, kar je 298 manj kot v letu 2019.

Knjižnica Bovec je v sodelovanju z Občino Bovec pripravila praznični virtualni dogodek, v katerem je lisica Mica skupaj z dedkom Mrazem presenetila otroke na bovški KATV in tudi na spletni strani in FB profilu knjižnice.

Pravljice na Primorskem valu

Že nekaj let naše knjižničarke in knjižničarji v sodelovanju z lokalnim radiom Primorski val berejo pravljice, ki so predvajane vsak večer v mesecu decembru. V letu 2020 je bilo tako predvajanih 31 ljudskih pripovedi, ki so jih naše knjižničarke in knjižničarji skrbno izbrali in posneli v studiu Primorskega vala v Tolminu. Knjižnica in Primorski val sta otroke, ki so po poslušanju pravljic sodelovali v posebnem izzivu, obdarila s knjižnim darilom. Zaradi izrednih razmer otroške risbe niso bile razstavljene v otroškem kotičku tolminske knjižnice tako kot v preteklih letih.

QL knjige

Mesečno smo pripravljali bralne predloge za najstnike in jih na ta način usmerjali k branju kakovostnih in berljivih mladinskih literarnih del. Izbor smo na različne načine promovirali med mladimi (obiski, spletna stran).

Malček palček bere

Za spodbujanje branja kakovostnih del najmlajšim in s tem razvijanje predbralne pismenosti smo mesečno pripravljali bralne predloge predvsem novejših knjižnih produkcij. Predloge smo izpostavljali v otroških kotičkih naših knjižnic in predvsem na spletni strani.

Pravljični kovček

Otrokom smo v izposojajo ponujali tudi pravljice kovčke s podobami živali, napolnjenimi z raznovrstno otroško literaturo, lutkami in predmeti. Zaradi omejene dostopnosti otroških kotičkov so si v letu 2020 otroci manj izposojali gradivo, ki ga običajno želijo vzeti s seboj ob obisku knjižnice.

Piktogrami

Mladinsko leposlovje smo tudi v tolminski knjižnici opremili s piktogrami, posebnimi slikovnimi oznakami, ki mladim olajšajo izbiro gradiva in posredno spodbujajo bralno kulturo.

Zlate hruške

Center za mladinsko književnost Pionirska (Mestna knjižnica Ljubljana) vsako leto podeli znak za kakovost Zlata hruška izbranim mladinskim in otroškim knjigam. Izbrane knjige redno opremljamo z namenskim nalepkami, s katerimi mlade bralce opozarjamo na kakovostna literarna dela in s tem spodbujamo bralno kulturo. V letu 2020 smo v Tednu splošnih knjižnic pripravljali posebne vrečke presenečenja, ki so vsebovale izključno knjige z novega seznama zlatih hrušk.

Moja knjižnica – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin (šolsko leto 2019/2020)

Akcija spodbujanja branja za tretješolce iz Zgornjega Posočja se vsako šolsko leto začne prvi ponedeljek v oktobru, na svetovni dan otrok, ter konča konec aprila. Namen akcije je učencem tretjih razredov olajšati prehod na samostojno branje in jih spodbuditi k rednemu branju ter obiskovanju knjižnice. Poleg učencev 3. razredov na območju občin Tolmin, Kobarid in Bovec v akciji sodelujejo tudi učenci Podružnične šole za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami Tolmin in varovanci Varstveno delovnega centra Tolmin.

V šolskem letu 2019/2020, ko smo zaključili že 14. sezono, je od 187 učencev v 3. razredih vseh 12 knjig prebralo 110 učencev, kar je 59 % vseh tretješolcev v Posočju (2 % več kot leta 2019). Te smo ob zaključku nagradili s športno uro. Skupaj so prebrali 1.320 knjig, 156 več kot preteklo leto, zaradi akcije pa se je v knjižnico včlanilo 15 otrok. Zaradi izrednih razmer je bila akcija podaljšana do 31. 5. 2020, sodelujoči otroci so zaradi ukrepov in omejitev svoje prispevke pošiljali tudi s klasično ali elektronsko pošto. Tik pred koncem šolskega leta je knjižničarka obiskala tretješolce na OŠ Tolmin, OŠ Most na Soči ter PŠ Dolenja Trebuša in Kamno ter jim podelila priznanja in nagrade.

S 1. oktobrom 2020 smo začeli z novo sezono akcije za šolsko leto 2020/2021. Načrtovali smo predstavitev akcije za 201 učenca. Ob Dnevu knjižnice smo izvedli 3 predstavitve akcije v Knjižnici Tolmin in 2 v Knjižnici Kobarid, v Knjižnici Bovec smo akcijo predstavili trem skupinam otrok v Tednu otroka. Zaradi izrednih razmer sta odpadli načrtovani predstavitvi v OŠ v Podbrdu in na OŠ Most na Soči, učence pa so z vsebino in namenom akcije seznanile tudi njihove učiteljice oz. šolske knjižničarke.

Zaradi epidemije in posledičnih omejitev so odpadle tudi tri predstavitve akcije v Podružnični šoli in VDC Tolmin.

Ob predstavitvi akcije so vsi tretješolci v dar prejeli promocijsko torbico z logotipom knjižnice. Kjer predstavitev ni bila možna, smo učencem torbice in mape s knjižnimi kazalkami poslali po pošti.

Knjižna uganka

V letu 2020 so mladi obiskovalci knjižnice lahko reševali Uganko meseca že 15. leto zapored. Uganke so tematsko zasnovane in obravnavajo teme kot so razne obletnice, prazniki, letni časi, mednarodni dnevi. Vprašanja aktualnih tematik skušamo povezati tudi z vsebinami leposlovnih in strokovnih otroških knjig. Knjige, ki jih razstavimo ob uganki, si otroci lahko tudi izposodijo. V letu 2020 smo ob uganki izpostavljali poučne knjige in na ta način promovirali poučno mladinsko literaturo ter se pri tem povezali z aktivnostmi mladinskega literarnega festivala Bralnice pod slamnikom. Izmed reševalcev v vseh enotah knjižnice in na spletni strani na začetku naslednjega meseca izžrebamo tri nagrajence, ki jih običajno nagradimo s knjižno ali drugo praktično nagrado. V letu 2020 so otroci vsak mesec povprečno rešili 26 ugank, skupno v celem letu pa 290 (485 manj kot leto prej).

Zaradi izredne zdravstvene situacije v letu 2020, ko knjižnica ni bila odprta za uporabnike, je reševanje uganke potekalo izključno na spletni strani knjižnice, promovirali pa smo jo z objavami na spletni in Facebook strani knjižnice ter Instagram profilu. S tem smo dosegli le zelo omejeno število mlajših otrok, saj ti običajno niso uporabniki tovrstnih omrežij. Ob koncu leta smo skušali otrokom ob naročilu knjig za prevzem pred knjižnico v paket dodati tudi natisnjeno uganko. Promovirali smo različne možnosti za oddajo rešenih ugank, kot npr. oddajanje v nabiralnik pred knjižnico, pošiljanje rešitev po pošti ali vpisovanje odgovora v obrazec na spletni strani.

Rastem s knjigo za OŠ in SŠ (šolsko leto 2019/2020)

Projekt, namenjen učencem 7. razredov OŠ in dijakom 1. letnikov SŠ, poteka na nacionalnem nivoju pod okriljem Ministrstva za kulturo in Javne agencije za knjigo, splošne knjižnice pa kot izvajalke v lokalnem okolju sodelujemo z OŠ in SŠ. Šole se za sodelovanje odločijo prostovoljno. V šolskem letu 2019/2020 smo za osnovnošolce projekt izvajali že štirinajstič, za srednješolce pa desetič zapored.

Knjižnico v Tolminu so v šolskem letu 2019/2020 obiskali učenci 7. razreda OŠ Tolmin, OŠ Most na Soči in OŠ Podbrdo. Učenci OŠ Kobarid so spoznavali svojo knjižnico v Kobaridu. Ob obisku knjižnice smo učencem najprej na kratko predstavili projekt Rastem s knjigo, ogledali so si predstavitveni film za knjigo Janje Vidmar *Elvis Škorc, genialni štor*, ki so jo prejeli v dar. Predstavili smo jim ponudbo knjižnice (možnost iskanja, rezerviranja in pregledovanja seznama izposojenega gradiva s pomočjo kataloga Cobiss+ in aplikacije mCobiss, možnost brezplačnega dostopa do e-knjig preko spletnega portala Biblos, izposajo preko knjigomata, e-zbirke z oddaljenim dostopom kot je npr. spletna enciklopedija Britannica ali e-zbirka časopisov in revij Pressreader...) ter jih skušali motivirati za branje kakovostne mladinske literature. Preizkusili so se tudi v iskanju knjig na knjižnih policah.

V okviru projekta Rastem s knjigo za srednješolce so Knjižnico Tolmin obiskali dijaki 1. letnika Gimnazije Tolmin. Tudi njim smo predstavili ponudbo knjižnice, predvsem e-storitve ter jih skušali motivirati za branje kakovostne mladinske literature. V dar so prejeli knjigo Cvetke Sokolov *V napačni zgodbi*.

Mega kviz

Slovenski knjižnično-muzejski Mega kviz je moderna oblika knjižnično-informacijskega opismenjevanja, ki se rešuje preko spleta. Predstavljamo ga skupinam šolskih otrok, ki obiščejo knjižnico. Mega kviz promoviramo tudi na naši spletni strani v rubriki Za otroke in mladino in z občasnimi objavami na Facebook strani knjižnice. Na vidno mesto v knjižnici postavljamo različne tiskovine, plakate in zgibanke o Mega kvizu.

Bralnice pod slamnikom... ob Soči

Mladinski literarni festival Bralnice pod slamnikom organizira založba Miš d.o.o., sodelujemo knjižnice iz Domžal, Tolmina, Idrije, Sežane, Nove Gorice in Maribora. V Posočju je potekal od 28. 1. do 14. 2. 2020, tokrat že deveto leto zapored. Festival k sodelovanju vabi otroke v vrtcih, učence

osnovnih in dijake srednjih šol ter njihove vzgojitelje in mentorje. Namen festivala je spodbujanje otrok in mladih k branju kakovostnih otroških in mladinskih del, v letu 2020 je bila posebna pozornost namenjena poučnim mladinskim knjigam.

Festival je tudi v letu 2020 potekal pod okriljem Slovenske nacionalne komisije za UNESCO.

Izvedeni festivalski dogodki:

- literarno-likovni natečaj za učence 2. in 3. triletja osnovnih šol ter dijake srednjih šol,
- 25. 1. 2020 strokovno srečanje za mentorje z razpravo o tem, v kakšnem položaju je poučna literatura za mlade in kakšni so razlogi za manjšo zastopanost na knjižnem trgu,
- razstava likovnih izdelkov na temo poučne ilustracije v Knjižnici Bovec (5.-14. februarja),
- obiski knjižničarke v vrtcu Most na Soči in Šentviška Gora s predstavitvijo poučnih knjig in pripovedovanjem pravljice,
- srečanje učencev posoških osnovnih šol z avtorjem Žigo X Gombačem in Ivanom Mitrevskim (11. februarja v Knjižnici Tolmin),
- predstava Magdalenca išče ženina in delavnica varovancev VDC Tolmin (12. februar v prostorih VDC),
- razstava izdelkov otrok iz vrtca Most na Soči v Knjižnici Tolmin (junij 2020).

Neizvedeni načrtovani dogodki:

- 2. 3.-6. 3., Knjižnica Tolmin: Razstava izdelkov otrok Vrtca Ilke Devetak Bignami Tolmin in Vrtca Volče,
- 3. 3., Knjižnica Tolmin: Predstava za prijatelje in starše otrok Vrtca Ilke Devetak Bignami Tolmin in Vrtca Volče,
- 10. 3., Knjižnica Tolmin: Srečanje učencev OŠ Franceta Bevka Tolmin z ilustratorjem Damijanom Stepančičem,
- marec, Vrtec Most na Soči: obisk knjižničarke,
- marec, Knjižnica Kobarid: Razstava izdelkov otrok iz OŠ Simona Gregorčiča Kobarid.

Ustvarjalne delavnice in ostale prireditve za otroke

Večina predvidenih dogodkov za otroke je zaradi izrednih razmer odpadla (2. april – dan knjig za otroke, oktober – teden otroka, sodelovanje s PGD Tolmin, VseUk v Bovcu).

Tematske razstave

Za mlade bralce smo pripravljali razstave gradiva na različne teme. S priložnostnimi razstavami smo jih obveščali tudi o literarnih nagradah ter jih s predstavitvijo knjižnih novitet in zanimivih del usmerjali k branju kakovostne literature. Mesečno pripravljamo izbor leposlovnih mladinskih del, ki jim podelimo znak Q1 knjiga, za najmlajše pa izbor kakovostnih slikanic Malček Palček bere. Tematske spodbude za branje smo dodajali tudi na naše spletne kanale, vse pa redno objavljamo na spletni strani knjižnice.

Obveščanje o novostih

Za mlade bralce smo tudi v letu 2020 pripravljali zgibanke s seznami novosti, ki so dostopni v knjižnici in na spletni strani.

Različnih organiziranih dejavnosti se je udeležilo 1.507 otrok, kar je 2.568 manj kot leto pred tem, ko organizacija različnih dejavnosti ni bila omejena z ukrepi in zaprtostjo.

4.4.3 Spodbujanje bralne kulture za odrasle¹⁹

Bralna bratovščina novi 2020

Knjižnica je poleti zasnovala in izvedla novo bralno akcijo Bralna bratovščina, namenjeno tako spodbujanju bralne kulture kot tudi medgeneracijskemu povezovanju bralcev in povečanju obiska knjižnice. Ideja akcije posega na področje mladinskega knjižničarstva in hkrati spodbujanja branja pri odraslih bralcih ter njihovega medsebojnega povezovanja pri branju.

Poletna Bralna bratovščina je trajala od 13. julija do 21. septembra. Bralci so sestavili 74 bralnih bratovščin (Tolmin 54, Kobarid 10, Bovec 10). Zaradi akcije se je v knjižnico včlanilo 12 novih bralcev, ki so prejeli torbo z logotipom knjižnice. Skupaj so prebrali 888 knjig.

Bralno bratovščino sta sestavljali vsaj ena mladoletna oseba (kapetan bratovščine) in en odrasel, vsi sodelujoči pa so morali biti člani knjižnice. V času trajanja akcije je bilo potrebno prebrati dvanajst knjig, od tega najmanj dve za odrasle. Knjige so sodelujoči lahko izbirali po svojem okusu. Ko so v knjižnici oddali letak z vpisanimi dvanajstimi prebranimi knjigami, so za nagrado prejeli brisačo z logotipom knjižnice.

Primorci beremo

Namen projekta Primorci beremo, v katerem sodeluje deset primorskih knjižnic, je spodbujanje branja literarnih del slovenskih avtorjev. Gre za najobsežnejši projekt spodbujanja bralne kulture za odrasle v Sloveniji, ki se običajno začne aprila ob svetovnem dnevu knjige in se zaključi novembra. Sodelujoče knjižnice si razdelijo organizacijo dela, vsaka knjižnica ima svojega koordinatorskega.

Tolminska knjižnica med drugim skrbi za spletno stran projekta in promocijske tiskovine.

Projekt Primorci beremo 2020 smo začeli 1. junija, tokrat z zamikom in brez uvodne ter zaključne prireditve. Zaradi izrednih razmer smo bralcem podaljšali rok za oddajo bralnih znamenj.

V letu 2020 je pri projektu sodelovalo 88 članov (11 manj kot v 2019) naše knjižnice. Uspešnih bralcev, ki so v času trajanja projekta prebrali 4 (namesto običajnih 5) proznih del in eno pesniško zbirko, je bilo 83 (le 8 manj kot v 2019). Skupno so prebrali 490 knjig, kar je 194 manj kot leto prej. Bralci so prejeli priznanja ter knjižno darilo, Kosmačevo Lovim pomladni veter. Najbolj brane knjige v sezoni 2020:

- Veronika Simoniti: Ivana pred morjem
- Tadej Golob: Dolina rož
- Avgust Demšar: Cerkev
- Svetlana Makarovič: Luciferka

Zaradi izrednih razmer tokrat nismo sodelovali s Turistično agencijo Tmin Tours, ki je izžrebani bralki ali bralcu običajno podarila enodnevni izlet v tujino, smo pa sodelovanje (skladno z zelo omejenimi možnostmi) nadaljevali s Kinogledališčem Tolmin, kjer so si bralci ob predložitvi bralnega znamenja z logotipom akcije lahko brezplačno ogledali slovenski film.

V vseh sodelujočih knjižnicah je v letu 2020 sodelovalo 846 bralk in bralcev, uspešno pa jih je projekt zaključilo 657. Skupno so prebrali 5.400 knjig, kar je 3.216 manj kot v letu 2019.

Kljub epidemiji je projekt Primorci beremo ostal priljubljen razlog za izposajo kakovostne slovenske literature v knjižnici. Statistika štirinajstih let je bogata: 11.904 sodelujoči bralci so prebrali 92.101 knjigo slovenskih literarnih ustvarjalcev, celotni bralni seznam Primorci beremo pa obsega že 895 naslovov knjig, od tega 753 proznih del in 142 pesniških zbirk.

SeniKnjig

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin je na različnih lokacijah v Posočju postavila posebne knjižne hiške, imenovane SeniKnjig. Hiške so izdelane po podobi tolminskih senikov. Obiskovalci si s knjigami in revijami na izbranih lokacijah lahko krajšajo čas, jih odnesejo domov ali v hiške dodajo

¹⁹ Naštete dejavnosti izhajajo iz Ukrepa 1 Načrtovanje in izvajanje dejavnosti za promocijo knjižničnega gradiva, s katerimi bomo skušali doseči strateški CILJ 1: Povečanje uporabe knjižnične zbirke.

svoje izvide knjig. SeniKnjig je registriran v mednarodni mreži Little Free Library, ki združuje že preko 90.000 hišk po vsem svetu. Med leti 2016 in 2019 je bilo postavljenih 8 hišk (na Slapu ob Idrijci, na planini Razor, na Modrejcah, ob Nadiži pri Robiču, v atriju tolminske knjižnice, ob Soči v Tolminu, v parku pri Kulturnem domu Bovec in v sklopu projekta Mrouce cajta na igrišču v Podbrdu).

Zaradi preprečevanja širjenja virusa SARS-COV-19 smo knjižne hiške poleti 2020 pustili prazne.

Goodreads novi 2020

Med lahkotnejšimi romani smo želeli izpostaviti po oceni portala Goodreads najboljša žanrska dela. Spletni portal Goodreads prinaša opise knjig in knjižna priporočila bralcev z vsega sveta. Na njem lahko poleg knjižnih vsebin preverimo povprečno oceno, ki jo je posamezno delo prejelo na podlagi ocen več tisoč bralcev (podobno kot za filme ocena IMDB).

S posebno nalepko smo tako označili hrbitišča knjig, ki imajo oceno več kot 4.0 od možnih 5.0 in uporabnikom ponudili dodaten namig za dobro branje.

Od knjige do filma

Kot izviran način promocije knjižničnega gradiva izvajamo projekt Od knjige do filma v sodelovanju s Kinogledališčem Tolmin. V vseh naših enotah izpostavljamo nekatere filme, ki se vrtijo v tolminskem kinu in so bili posneti po literarni predlogi. Pripravili smo razstavo knjižnih del avtorja literarne predloge oz. knjig, ki se tematsko navezujejo na film. Ob treh filmskih premierah smo pripravili tudi nagradno uganko, Kinogledališče Tolmin pa je podarilo po dve vstopnici za brezplačen ogled filma v tolminskem kinu.

V letu 2020 smo pripravili naslednje razstave:

Datum	Naslov
Januar 2020	Pred gostovanjem Mateta Dolenca in Mihe Čelarja (iOtok)
Januar 2020	Kriči, Sarajevo!
Februar 2020	Klic divjine
Februar 2020	France Prešeren
Oktober 2020	Ostržek

Knjižna pekarna

Tudi v letu 2020 smo v juliju in avgustu v vseh naših knjižnicah pripravljali pakete presenečenja. V vrečke, katere vsebino bralci vidijo šele po izposoji, smo med knjižne novosti dodali tudi kakovostna leposlovna dela slovenskih ali tujih avtorjev in tako bralcem ponudili možnost drugačne bralne izkušnje. Pripravljene pakete iz knjižne pekarnice smo bralcem zaradi omejenega dostopa do knjižničnih polic ponujali tudi izven poletnih mesecev in jim s tem olajšali izbiro.

Tvoja, moja, naša knjižnica – kulturna oddaja o knjigah in knjižnici

V letu 2020 se je na programu lokalne radijske postaje Primorski val odvrtelo 12 oddaj Tvoja, moja, naša knjižnica. Enkrat mesečno smo poslušalce obveščali o dogodkih na področju knjig, nagrajenih knjigah, dogodkih v knjižnici, knjižnih novitetah... Preko radijskega medija smo dosegli širok krog potencialnih uporabnikov knjižnice in promovirali kakovostno literaturo za različne starostne skupine.

Priporočamo

Aktivno skušamo promovirati kakovostne slovenske in prevedene knjige, zato jih na različne načine izpostavljamo v knjižnici. Knjige, označene s posebnimi nalepkami, so razstavljene na posebnih policah, kjer je tudi zgibanka s preteklimi predlogi za kakovostno branje. Priporočene knjige smo redno objavljali tudi na spletni strani knjižnice.

Biblioterapevtsko delo s starejšimi

V letu 2020 je knjižničarka iz tolminske knjižnice nadaljevala z mesečnimi obiski v tolminski enoti Doma upokoencev Podbrdo. Varovancem je pripovedovala ljudske in lokalne pripovedke, pogovarjali so se o šegah in navadah, dogodkih iz preteklosti ipd. V letu 2020 se je biblioterapevtskih ur udeležilo 42 oseb, srečanje pa je zaradi izrednih razmer potekalo samo dvakrat v začetku leta.

Dobreknjige.si

je spletni portal s priporočilno literaturo, namenjen promociji dobrega branja. Zasnovali sta ga knjižnici iz Nove Gorice in Kopra, kasneje pa so se jima pridružile tudi ostale slovenske knjižnice, vseh sodelujočih knjižnic je 47. Na portalu je predstavljenih približno 3.600 knjig, vsako leto pa obisk raste (v letu 2020 je portal obiskalo 566.612 oseb). V letu 2020 tolminski knjižničarji niso aktivno sodelovali pri izgradnji portala, skušali pa smo ga promovirati med našimi uporabniki kot uporabno orodje za lažjo izbiro dobrega branja.

Tematske razstave in bralne spodbude

V letu 2020 smo pripravili več priložnostnih razstav gradiva na aktualne teme. Z razstavami želimo bralce opozoriti tudi na zanimivo in uporabno gradivo, ki pogosto ostaja neizposojeno. Priložnostne razstave pripravljamo tudi ob različnih prireditvah ali ob obletnicah znanih literatov, praznikih in podobno. V okviru Evropskega tedna mobilnosti smo v sodelovanju z Občino Tolmin s pripravo različnih tematskih gradiv sodelovali pri izvedbi aktivnosti na lokalni ravni. Glede na omejene možnosti vstopa uporabnikov v knjižnico smo k izposoji razstavljenega gradiva spodbujali preko družbenih omrežij in s plakati.

Nekaj priložnostnih razstav gradiva v 2020:

Januar	Razstrupljanje
Jan/Feb	Ob predavanju vrtičkarja Jana Bizjaka: o vrtu
Februar	Pust
Marec	Demenca
Feb/Mar	Najvplivnejše knjige zadnjih 30 let
Feb/Mar	Ste za rdeče (knjige z rdečo naslovnico)
Jul/Avg	Kam z bonom po Sloveniji
September	Evropski teden mobilnosti (Pešbus)

Obveščanje o novostih

Za odrasle bralce smo redno pripravljali zgibanke s seznamami novega knjižničnega gradiva ter seznam e-knjig, ki so dostopni tudi na spletni strani knjižnice.

TV Tmin

Knjižne novosti približno 4-krat letno predstavimo tudi na lokalni TV postaji TV Tmin. V letu 2020 smo posebej promovirali elektronske vire v času mejene dostopnosti knjižnice.

Literarne nagrade novi 2020

Na spletno stran knjižnice smo dodali posebno podstran Literarne nagrade. S tem želimo našim uporabnikom približati nagrajena dela in jih usmerjati k branju kakovostne slovenske in tuje literature.

Dnevi, povezani s knjigami

Ob svetovnem dnevu knjige (23. aprila) v letu 2020 zaradi razmer nismo organizirali Bukvarne v Knjižnici Tolmin.

Teden slovenskih splošnih knjižnic smo skupaj z ostalimi splošnimi knjižnicami praznovali med 16. in 20. novembrom 2020 pod enotnim sloganom *Moja knjižnica povezuje!*. V tem tednu smo uporabnike še posebej spomnili, da smo knjižnice v času omejitev zaradi epidemije prilagodile svoje storitve in ostajale na različne načine povezane s svojimi člani in uporabniki. V naši knjižnici smo ob dnevu splošnih knjižnic, 20. novembra, kljub omejitvam ponudili različne spodbude za uporabo knjižnice:

- brezplačni vpis za nove člane (11 novih članov),
- brezplačno pošiljanje gradiva po pošti (malo paketov),
- uvodno predavanje E-povratna vozovnica (82 gledalcev).

V *Nacionalnem mesecu skupnega branja* (8.9.-13.10.) smo na družbenih omrežjih in v naših knjižnicah dodatno promovirali pomen branja pod sloganom *Beremo skupaj*. Med dogodki tega meseca je bil Dan knjižnice, ki smo ga promovirali tudi v okviru Tedna vseživljenjskega učenja, Bukvarna Bovec, ki se je zaključila s predstavitev knjige Sarivala Sosiča *Sin in sin*, začetek sezone pravljic z lisico Mico, začetek projekta *Moja knjižnica*, promocija *Zlatih hrušk* in zaključek poletnih srečanj *Primorci beremo ob skodelici kave*.

Ob kulturnem prazniku, 8. februarju, ko še ni bilo izrednih ukrepov in omejitev, smo v Knjižnici Kobarid organizirali Bukvarno, sejem odpisanih knjig.

Uporabnike smo s plakati pred knjižnicami in predvsem na spletu ter v radijskih in tv prispevkih opozarjali na pomembne literarne dosežke.

Možnost ogleda vsebin na VOYU

Od leta 2019 našim uporabnikom omogočamo dostop do prve slovenske spletne videoteke VOYO. Obiskovalci lahko v knjižnicah Tolmin, Kobarid in Bovec izbirajo filme, serije, risanke, športne prenose in hite domače produkcije, z možnostjo ogleda priljubljenih TV vsebin z zamikom. Zaradi epidemije je bila videoteka v letu 2020 večinoma nedostopna uporabnikom.

4.3.4 Prireditve

V letu 2020 nam je kljub izrednim razmeram v prostorih vseh naših enot uspelo izvesti določeno število prireditev. Zaradi preprečevanja širjenja okužb smo pri tem upoštevali vsa priporočila NIJZ in Vlade RS Slovenije. V Knjižnici Tolmin smo uspeli realizirati 22 od načrtovanih 47 prireditev za odrasle. Od načrtovanih 11 prireditev za otroke smo jih izvedli 9. Skupno smo v Tolminu predvideli 58 prireditev, od tega smo jih izvedli 31. Skupno je v Tolminu prireditve obiskalo 1450 obiskovalcev, v povprečju 58 oseb/prireditev.

Uspeli smo odpreti razstavo *Slovenska alpska arhitektura*, ki si jo je pod vodstvom arhitektke Maje Kristan ogledalo tudi več skupin šolskih otrok, in slikarsko razstavo *Vojka Gašperuta*. V januarju smo prisluhnili predavanju J. Bizjaka o zdravem vrtu, v sodelovanju s Kinogledališčem Tolmin pa smo organizirali srečanje z ustvarjalci filma *iOtok*, Miho Čelarjem in Matetom Dolencem. Ob 110. obletnici rojstva Cirila Kosmača smo organizirali Dan knjižnice in večerno predstavitev knjige prenašali tudi preko Youtube kanala. V poletnih mesecih smo v sklopu Tminskega poletja s Kinogledališčem Tolmin organizirali Kino pod brezami, ciklus potopisov *Povratna vozovnica* pa smo preselili na splet, kjer si je predavanja doslej ogledalo preko 1.200 oseb. Kot promotorji in posredniki prenosa dogodka v živo smo sodelovali pri spletni predstavitvi knjige B. G. Pižame *Reformatorji v stripu* v organizaciji založbe Škratelj. V atriju tolminske knjižnice je 31.7. potekala javna debata na temo *Evropske prestolnice kulture* v organizaciji festivala *Sajeta*, na katero so bili zaradi omejitev in ukrepov vabljeni le novinarji. Gostje so bili vodja projekta EPK Neda Rusjan Bric, Zdravko Duša in drugi.

Med odpovedanimi prireditvami so bili med drugim ciklus predavanj *Poskrbite za svoje zdravje*, nekaj dokumentarnih in slikarskih razstav in predavanj zunanjih organizatorjev.

Prireditve so bile izvedene tudi v krajevnih knjižnicah (v Bovcu 22 in v Kobaridu 11). V vseh naših enotah smo skupaj pripravili 70 prireditev (63 % od načrtovanega), od tega so bile 4 organizirane s strani zunanjih izvajalcev.

	Načrtovano Tolmin	Realizacija 2020	Načrtovano Bovec	Realizacija 2020	Načrtovano Kobarid	Realizacija 2020	Načrtovano skupaj	Realizacija 2020
Prireditve za odrasle	47	22	18	9	5	4	66	35
bralna kultura	7	2	15	6	1	0	23	8
razstava	4	1	0	0	0	0	4	1
dokumentarna razstava	3	1	0	0	0	1	3	2
predstava	0	0	0	0	0	0	0	0
film	6	8	0	0	0	0	6	8
glasba	1	0	0	0	0	0	1	0
potopis	9	3 + 4 e-	2	1	3	2	14	10
predavanje	12	3	1	0	0	0	10	3
delavnica	0	0	0	0	0	0	0	0
ostalo	5	0	0	2	1	1	4	3
Prireditve za otroke	11	9	17	13	13	7	45	29
bralna kultura za otroke ²⁰	11	7	10	9	11	5	32	21
razstava za otroke	1	0	2	1	1	1	4	1
ustvarjalna delavnica za otroke	0	1	2	0	1	1	3	2
predstava za otroke	1	0	1	1	0	0	2	1
film	1	1	0	0	0	0	1	1
prireditev za otroke	2		2	2	0	0	3	2
Skupaj ²¹	58	31+4 (drugi) =35	35	22	18	11	111	70

40. obletnica stavbe tolminske knjižnice

Zaradi izrednih razmer in negotove situacije, v kateri smo se vsi znašli spomladi 2020, smo 40. obletnico stavbe tolminske knjižnice in z njo 40. obletnico smrti Cirila Kosmača, po katerem je od takrat knjižnica tudi poimenovana, obeležili s kratkim dokumentarnim filmom. Ta je še vedno dostopen na naši spletni strani.

Dan knjižnice in 110. obletnica rojstva Cirila Kosmača

V letu 2020 smo Dan knjižnice, tretji po vrsti, organizirali na rojstni dan Cirila Kosmača, 28. septembra. Potekal je v sklopu dogodkov TVU (Teden vseživljenjskega učenja v koordinaciji PRC) in NMSB (Nacionalni mesec skupnega branja) pod sloganom Beremo skupaj.

Kot običajno je Dan knjižnice potekal v vseh naših oddelkih, namenjen pa je bil spodbujanju obiskovanja knjižnice, bralne kulture ter predstavitvi naših dejavnosti in projektov. Posebno pozornost smo tokrat, tudi zaradi izrednih zdravstvenih razmer, namenili promociji raznolikih možnosti uporabe elektronskih virov, ki jih ponuja knjižnica. Ob celodnevem dogajanju je knjižnica novim članom ponovno ponudila brezplačni vpis.

V Knjižnici Tolmin so dopoldan potekale predstavitve akcije spodbujanja branja za tretješolce Moja knjižnica – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin. Otroški kotichek so obiskale tri skupine tolminskih

²⁰ Z letom 2020 smo med prireditve za spodbujanje bralne kulture med otroki vključili tudi ure pravljic z lisico Mico. Zaradi izrednih razmer smo ciklus potopisnih predavanj in predstavitev knjige ob Dnevu knjižnice prenašali preko spleta.

²¹ Zaradi prilagajanja dejavnosti knjižnice v letu 2020 se število prireditev ne sklada z uradnim programom dela za 2020.

tretješolcev. Več skupin sedmošolcev je ta dan spremljalo predstavitve elektronskih storitev knjižnice (zvočne knjige Audibook, Press Reader, elektronske baze podatkov), predstavnik založbe Beletrina jim je predstavil uporabo aplikacije Biblos za izposajo e-knjig. V popoldanskem času so otroci lahko ustvarjali s 3D svinčniki (v sodelovanju z lokalnim zavodom VseUk), dan pa smo zaključili s predstavitvijo knjige novel Cirila Kosmača *Lovim pomladni veter*. O knjigi in pisatelju sta se pogovarjala urednik Andraž Gombač in pisateljeva hči Nanča Kosmač Kogej. V počastitev obletnice rojstva je nastala tudi priložnostna domoznanska razstava o Cirilu Kosmaču in vsem, kar naša knjižnica o njem hrani. Razstavo smo zaradi omejitev vstopa v knjižnico kasneje preselili v galerijo in jo tako postavili na ogled širši javnosti.

Tudi kobariški tretješolci so na Dan knjižnice obiskali Knjižnico Kobarid in prisluhnili predstavitvi akcije Moja knjižnica, knjižničarke pa so pripravile pravljico in likovno ustvarjalnico za vse otroke. Knjižnica Bovec je v dopoldanskem času za otroke iz vrtca in OŠ Bovec organizirala predstavo Pravljica o zlati roži, bovskim uporabnikom sta večer z glasbeno-pripovedovalsko točko za odrasle Zgodbe o smrti in ljubezni popestrila Renata Lapanja in Andrea Pandolfo.

Potujoča knjižnica je na Dan knjižnice obiskala svoje bralce po rednem razporedu, v prostorih vseh enot knjižnice pa smo za obiskovalce pripravili predstavitev raznolike knjižnične ponudbe s posebnim poudarkom na elektronskih storitvah (PressReader, Cobiss+, mCobiss, Biblos, Audibook...).

Ocenjujemo, da je ob Dnevu knjižnice naše enote obiskalo preko 300 ljudi. Promocijski video, ki je nastal iz fotografij, smo objavili na kanalu Youtube, spletni strani in na družbenih omrežjih.

Kino pod brezami (v sodelovanju s Kinogledališčem Tolmin)

V atriju Knjižnice Tolmin se je s poletnimi počitnicami že 5. leto zapored začel Kino pod brezami, ki ga knjižnica pripravlja v sodelovanju s Kinogledališčem Tolmin. Letos je potekal v okviru prvega organiziranega poletnega dogajanja v Tolminu »Tminsko poletje«. Na prvem otvoritvenem večeru, 7. julija, smo si ogledali slovenski mladinski film Ne pozabi dihati. Pred projekcijo filma smo poklepetali z režiserjem Martinom Turkom. Pridružila se nam je tudi radijska voditeljica Smilja Baranja, ki je skupaj z ekipo Radia Koper posnela prispevek za oddajo Primorski kraji in ljudje (na sporedu septembra 2020). Do konca poletja se je v atriju Knjižnice Tolmin vsak torek odvilo še pet brezplačnih projekcij filmov različnih žanrov, dve projekciji sta se zaradi slabega vremena preselili v kino. Skupno si je projekcije ogledalo 450 obiskovalcev.

Program Kina pod brezami 2020:

tor, 7. jul 20	20.30	atrij	Ne pozabi dihati + dogodek
tor, 14. jul 20	21.00	atrij	Moj najboljši profil
tor, 21. jul 20	21.00	atrij	Kubanskih pet
tor, 28. jul 20	20.30	atrij	Miren dan + dogodek
tor, 4. avg 20	21.00	atrij	Jadralke
tor, 11. avg 20	21.00	atrij	Posebni
tor, 18. avg 20	20.30	atrij	Corpus Christi
tor, 25. avg 20	19.00	atrij	A je to + palačinke

E-Povratna vozovnica

Ker se s predavatelji potopisnih predavanj Povratna vozovnica v sezoni 2020/21 nismo mogli srečati v knjižnici, smo si njihova potopisna predavanja lahko ogledali v živo preko spleta. Predavanja smo prenašali preko Youtube kanala knjižnice in jih promovirali na spletni strani ter družbenih omrežjih.

Datum	Predavanje	Št. ogledov do 9. 1. 2021
20. 11.	Nejc Draganjec: Velikonočni otok, Čile, Bolivija	462
27. 12.	Zoran Furman: S kombijem iz Slovenije do Dakarja in naprej do Burkine Faso	217
4. 12.	Mitja Lavtar: Projekt Slovenija	373
18. 12.	Robert Kereži: polet z Vranom	177

4.3.5 Knjižnica Bovec

Obseg in obisk dejavnosti in prireditev je bil zaradi epidemije okrnjen tudi v Knjižnici Bovec.

V letu 2020 smo v sodelovanju z Literarnim klubom Bovec gostili 2 bralna večera, v sklopu projekta Primorci beremo pa pripravili 3 dopoldanska srečanja Primorci beremo ob skodelici kave in izmenjali mnenja o prebrani literaturi. V ciklu potopisnih predavanj Povratna vozovnica smo v januarju v Bovcu pripravili predavanje o Novi Zelandiji.

V začetku septembra smo organizirali Bukvarno, prodajo rabljene literature po simbolični ceni, ki smo jo zaključili z literarnim večerom – predstavitev knjige Sarivala Sosiča: Sin in sin.

28. septembra, na Dan knjižnice, smo za otroke iz bovškega vrtca in osnovne šole pripravili predstavo Pravljica o zlati roži (M. Osojnik), zvečer pa pravljíčno-pripovedovalsko predstavo za odrasle Zgodbe o ljubezni in smrti (R. Lapanja in A. Pandolfo).

Najmlajši so tudi v Knjižnici Bovec obiskovali ure pravljíc z lisico Mico. Knjižnica Bovec aktivno sodeluje z lokalnim vrtcem in osnovno šolo ter njenimi podružnicami. V letu 2020 sta knjižnico obiskali 2 skupini oz. 39 predšolskih otrok, 5 skupin oz. 94 učencev OŠ, akcijo Moja knjižnica smo predstavili 4 skupinam tretješolcev. V februarju smo otrokom PŠ Soča in PŠ Žaga ter 1. razredu OŠ Bovec pripravili kulturni dan v knjižnici. Otroci iz OŠ Bovec so s knjižnico sodelovali v okviru mladinskega literarnega festivala Bralnice pod slamnikom in v knjižnici razstavljali likovne izdelke. Prireditev ob občinskem prazniku, ko bovška knjižnica v sodelovanju s TD Bovec in Sekcijo mladih TD Bovec pripravlja Poletne pravljice v soški dolini, je v letu 2020 odpadla. V sklopu projekta Artistic in v sodelovanju z bovškim muzejem je Knjižnica Bovec na prireditvenem prostoru Gouf poleti pripravila pravljice za otroke.

4.3.6 Knjižnica Kobarid

Izredne razmere leta 2020 se odražajo tudi na obsegu in obisku dejavnosti in prireditev v Knjižnici Kobarid. Glede na možnosti zaradi omejitvenih ukrepov je bilo izvedenih 5 pravljíčnih ur z lisico Mico, ki se jih je udeležilo 41 otrok. Ob Dnevu knjižnice, 28. septembra, smo za učence 3. razredov izvedli predstavitev projekta spodbujanja branja Moja knjižnica, ugankarsko-likovno in pravljíčno delavnico za otroke, med ostalimi uporabniki pa promovirali e-storitve knjižnice (Biblos, Audibook, e-viri). V okviru projekta Rastem s knjigo so nas obiskali učenci sedmih razredov, ob obisku smo spodbujali bralno kulturo med otroki, pozornost pa namenili predvsem promociji e-virov in aplikaciji mCobiss. Aplikacijo za iskanje knjižničnega gradiva so med obiskom knjižnice in v sodelovanju s šolsko knjižnico spoznavali tudi šestošolci. Knjižničarka je obiskala otroke na podružničnih šolah v Drežnici in Breginju ter jim pripravila predstavitve poklicev. Otroško poustvarjanje, nastalo ob obiskih, smo razstavili v knjižnici. S pripravljanjem zvočnih posnetkov ljudskih pravljíc je Knjižnica Kobarid sodelovala z OŠ Kobarid tudi pri pripravi kulturnega dne v času omejitvev.

V tednu kulture v februarju je v avli pred knjižnico potekala kobariška Bukvarna, sicer pa so v Knjižnici Kobarid potekale vse akcije spodbujanja branja, ki jih pripravlja Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin (Knjižna pekarna, Primorci beremo, Bralna bratovščina, Uganka meseca).

V letu 2020 smo v okviru Povratne vozovnice pripravili dve potopisni predavanji tudi v Knjižnici Kobarid: Marjan Moderc, Colorado trail in Tadej Volarič, Peru in Bolivija, ki ju je skupno obiskalo približno 110 ljudi.

V izvedbi Posoškega razvojnega centra (mentor Marko Leban) smo gostili fotografsko razstavo študijskega krožka Mobilne podobe.

11. septembra je kobarško knjižnico obiskalo 40 knjižničarjev iz Univerzitetne knjižnice Maribor, predstavili smo jim raznolike dejavnosti in prostore knjižnice.

Skladno s krajevno ureditvijo je bila za Knjižnico Kobarid urejena širokopasovna internetna povezava. Občina Kobarid je na stavbi DAM zamenjala del dotrajanih oken.

4.3.7 Potujoča knjižnica

Potujoča knjižnica je v letu 2020 obiskovala 86 postajališč v treh posoških občinah. Zaradi epidemije je odpadlo približno 125 ur terenskega dela, vendar se je na ta račun povečal delež internega dela, ko je bila ekipa Potujoče knjižnice bralcem na voljo preko telefona in e-pošte. Naročeno gradivo smo bralcem razvažali praviloma enkrat tedensko. Dobrih 41 ur terenskega dela je v decembru odpadlo zaradi večje okvare vozila, ki pa smo ga bralcem prilagodili na enak način kot celoten čas epidemije.

Izredne razmere so na delovanje Potujoče knjižnice še posebej močno vplivale, saj so bile poleg knjižnic velik del leta 2020 zaprte tudi šole. Obisk in izposoja učencev in strokovnih delavcev (predvsem PŠ) predstavljata pomemben del dejavnosti Potujoče knjižnice. Delež obiskovalcev v skupnem beleženju obiskov je sicer znašal običajnih 9 % (ali 6.952 obiskov), kar lahko pripišemo povečanju števila aktivnih članov na Potujoči knjižnici v 2020. Skupina otrok si namreč ob obisku PK na šoli izposodi gradivo na eno člansko izkaznico, kar je zabeleženo kot en sam obisk (vsak mesec cca. 500 otrok).

Potujoča knjižnica je izvedla štiri predstavitve akcije Moja knjižnica za tretješolce na podružničnih šolah, za vrtčevske skupine pa 5 pravljčnih ur.

Obstoječe vozilo Potujoče knjižnice je v letu 2021 staro 20 let in kot tako dotrajano, kar je pokazala tudi decembrska okvara. V novembru 2019 se je zato knjižnica prijavila na neposredni poziv.

Zaradi izrednih razmer v letu 2020 se je izdaja odločbe Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa novega bibliobusa zamaknila v leto 2021, občine ustanoviteljice so v proračunih za leto 2021 predvidele potrebna sredstva za nakup novega vozila. V času priprave tega dokumenta teče postopek podpisa pogodbe med sofinancerji. V letu 2020 smo v knjižnici sicer nadaljevali z aktivnostmi za pripravo tehničnih specifikacij javnega naročila.

Projekt nakupa bibliobusa smo prijavili tudi kot enega od razvojnih projektov v RRP 2021-2027, ki podpira razvojne ukrepe na področju razvojne prioritete Regija za ljudi.

4.3.8 Dostavna knjižnica

Namenjena je prebivalcem občine Tolmin, ki živijo v težje dostopnih, demografsko ogroženih vaseh, do katerih ne vozijo javna prevozna sredstva, ter invalidom in bolnikom.

S pomočjo dostavnega vozila je po vnaprej pripravljenem razporedu enkrat mesečno (z izjemo julija in avgusta) predviden obisk krajanov odročnih vasi v tolminski občini, ki jim je tako do neke mere omogočen dostop do gradiva, informacij in razvedrila, kar pripomore k izboljšanju kakovosti življenja tudi v teh vaseh.

Načrt za leto 2020 je predvideval 10 obiskov Dostavne knjižnice v 5 vaseh v občini Tolmin (Stržišče, Logaršče, Zadlazi-Žabče, Čadrg, Zadlazi-Čadrg), vendar je bil zaradi razglasitve epidemije močno prilagojen. Izvedenih je bilo le 5 fizičnih obiskov (jan., feb., maj, jun., sept.), dvakrat je obisk odpadel (mar., apr.), trikrat (okt., nov., dec.) pa smo uporabnike pozvali k predhodnemu naročilu želenega gradiva in jim ga v paketu dostavili. Vsi obiski od razglasitve epidemije dalje so potekali v močno prilagojeni obliki ob upoštevanju vseh preventivnih ukrepov.

V letu 2020 si je 15 aktivnih članov izposodilo 519 izvodov gradiva, kar je 359 enot manj kot v letu 2019. Na novo je bil vpisan en član.

4.3.9 Domoznanska dejavnost

Zbiranje gradiva

Domoznanski oddelek tolminske knjižnice je tudi v letu 2020 zbiral, obdeloval, hranil in posredoval knjižno in neknjižno gradivo, ki obravnava območje občin Bovec, Kobarid in Tolmin z geografskega, arheološkega, zgodovinskega, literarnega, jezikovnega, sociološkega, kulturnega, gospodarskega in etnološkega vidika.

Zbirali smo različne vrste gradiv: knjižno gradivo, časopise, raziskovalne in diplomske naloge, članke, neknjižno gradivo, koledarje, stare razglednice, fotografije, drobni tisk. Zaradi informacij o izidu gradiva domoznanske narave smo skozi leto redno spremljali različne spletne strani in e-katalog COBISS+, časopise in časnike, uporabljali ustne vire, ohranjali stik z lokalnimi institucijami (šole, muzeji, turistično-informacijski centri, društva...). Tudi za leto 2019 smo pripravili Bibliografijo monografskih in serijskih publikacij (v elektronski obliki na spletni strani knjižnice).

Domoznanski oddelek med drugim skrbi za urejanje arhiva prireditev in dejavnosti knjižnice.

Tudi v letu 2020 smo preko različnih imetnikov/ponudnikov in antikvariatov pridobivali zanimivo domoznansko gradivo. Delo zahteva nenehno pozornost in mreženje, saj je veliko pisne kulturne dediščine shranjene v osebnih arhivih ljudi.

Posebne obletnice

V letu 2020 smo praznovali 40. obletnico stavbe tolminske knjižnice, poimenovane po Cirilu Kosmaču, pisatelju, ki je istega leta umrl. Zaradi izrednih razmer smo ob tej priložnosti poiskali takratne akterje, ki so pomembno prispevali k pridobitvi novih knjižničnih prostorov in pripravili kratek dokumentarni video. 110-letnico rojstva Cirila Kosmača smo počastili z Dnevom knjižnice, ko smo pripravili pregledno razstavo o vsem, kar naša knjižnica hrani o pisatelju, ter predstavitev knjige s knjižno še neobjavljenimi deli Cirila Kosmača.

Ob 10. obletnici smrti *Ivana Volariča Fea* smo pripravili priložnostno razstavo fotografij, ki jih knjižnica hrani o njem, razstavili smo njegova dela in predmete, povezane z njim. Razstava je bila v avgustu postavljena v Knjižnici Tolmin in v oktobru v Knjižnici Kobarid (tudi kot del občinskega praznika).

Primorci.si – Obrazi slovenskih pokrajin

V biografskem spletnem leksikonu so predstavljene osebnosti, ki so s svojim delom vplivale na vsa področja življenja na Primorskem. Tolminska knjižnica pri kreiranju portala skupaj s 16 drugimi knjižnicami in ustanovami sodeluje že od leta 2012. V letu 2020 je bil spletni portal Primorci.si vključen v vseslovenski portal Obrazi slovenskih pokrajin, ki ga vodi knjižnica v Kranju, še naprej pa je strokovna delavka iz naše knjižnice del uredniškega odbora portala za Goriško območje. Konec leta 2020 je bilo na portalu predstavljenih 1.229 osebnosti, portal pa je v celem letu obiskalo 213.529 obiskovalcev (356.925 manj kot leta 2019). Po združitvi s portalom Obrazi slovenskih pokrajin je skupno število ogledov naraslo na 269.097, člani tolminske knjižnice so do portala dostopali kar 46.491 krat.

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin je doslej prispevala 240 zapisov o pomembnih osebah iz Posočja.

Digitalizacija domoznanskega gradiva

Gradivo, ki ga hranimo na domoznanskem oddelku, (razen knjig) po večini ni računalniško obdelano, hrani se v ustreznih škatlah, registratorjih in mapah, zato je najdljivo le ob strokovni pomoči strokovnih delavcev. V skladu s strateškim ciljem²², da povečamo najdljivost in dostopnost različnega domoznanskega gradiva, se že vrsto let trudimo za postopno digitalizacijo tovrstnih vsebin in optimalen način shranjevanja ter možnosti dostopanja do tega gradiva. V letu 2020 smo

²² Ukrep 1 Izgradnja zbirke DEPO z uporabniškim vmesnikom - zbirka digitaliziranega domoznanskega gradiva za doseganje CILJa 3: Izboljšanje najdljivosti in dostopnosti domoznanskega gradiva.

nadaljevali z iskanjem optimalnih programskih rešitev, predvsem tistih, ki se nanašajo na avtorske pravice in ohranitev nadzora nad izvirnim dokumentom. V sodelovanju z IZUM-om smo vzpostavili možnost vnašanja podatkov o digitaliziranem gradivu v sistem dCOBISS ter raziskovali možnosti varnega a hkrati enostavnega dostopa do lokalno pomembnih vsebin. Vse aktivnosti so še vedno v teku. Problematika optimizacije dostopnosti domoznanske zbirke je v okviru magistrske naloge obravnavala tudi študentka K. Šuler.

Pri digitalizaciji domoznanskih vsebin smo sodelovali tudi z Goriško knjižnico kot osrednjo območno knjižnico, ki s sredstvi Ministrstva za kulturo zbira tovrstno gradivo na našem območju in skrbi za njegovo digitalizacijo ter objavo na spletnem portalu dLib (NUK).

4.3.10 Aktivnosti in dejavnosti za ranljive skupine (otroke, mladino in odrasle)

Kot splošna knjižnica, namenjena vsem prebivalcem lokalnega okolja, si Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin prizadeva tudi za vključevanje ranljivih skupin uporabnikov v svoje načrte in izvajanje dejavnosti.

Telesno ovirani se prireditve, ki jih organiziramo v naših knjižnicah, lahko udeležijo v Tolminu in Kobaridu, v Bovcu pa večino prireditve pripravljamo v dvorani KD Bovec (pritličje), kjer je omogočen tudi dostop za gibalno ovirane osebe. Potujoča knjižnica ima vgrajeno dvigalo, ki omogoča prost dostop do gradiva v bibliobusu tudi telesno oviranim uporabnikom ter varovancem domov upokoencev in Varstveno delovnega centra Tolmin, ki jih redno obiskuje.

V letu 2020 so nekatere prireditve potekale preko spleta oz. smo jih preko spletne strani prenašali v živo, da smo udeležbo omogočili tudi vsem uporabnikom, ki se zaradi različnih oviranosti ali zdravstvene situacije dogodkov niso mogli udeležiti. Tako smo pripravili cikel potopisnih predavanj E-Povratna vozovnica (4 potopisi), sodelovali pri spletni predstavitvi knjige B. G. Pižame Reformatorji v stripu založbe Škratelj ter v sodelovanju z Občino in KD Bovec otrokom pripravili obisk dedka Mraza s pravljico.

Za senzorno ovirane in starejše uporabnike kupujemo knjige z večjim tiskom in jih označujemo s posebnimi nalepkami, da jih uporabniki lažje najdejo. V sodelovanju s Knjižnico za slepe in slabovidne Minke Skoberne iz Ljubljane so uporabnikom na voljo tudi zvočne knjige na fizičnih nosilcih. Zbirko glede na izkazane potrebe dopolnjujemo. Ob obisku naših enot si uporabniki lahko izposodijo očala z različnimi dioptrijami za branje v knjižnici.

Med uporabniki promoviramo uporabo e-knjig (Biblos), ki omogočajo poljubno povečavo tiska, ustrezno osvetlitev in druge osebne nastavitve. E-knjige uporabnikom ponujamo že od leta 2013, ponudbo naslovov redno dopolnjujemo in uporabnike aktivno izobražujemo za njihovo uporabo.

Od poletja 2020 so članom naše knjižnice na voljo zvočne knjige, dostopne preko aplikacije Audibook. Zbirko redno dopolnjujemo in aktivno promoviramo med uporabniki. V letu 2020 smo elektronskim virom namenjali dodatno pozornost in jih promovirali tudi na Dnevu knjižnice.

V projektu Koraki do branja je izbor priporočenih knjig namenjen učencem prve triade, ki se učijo branja malih tiskanih črk, otrokom s težavami pri branju ter otrokom, katerih materni jezik ni slovenščina. Izbor ponujamo v vseh oddelkih knjižnice. V Knjižnici Tolmin je uporabnikom na voljo aplikacija KOBİ, ki na različne načine otrokom olajša branje in jih zaradi interaktivnosti dodatno motivira. Namenjena je vsem, ki imajo pri branju težave, se spopadajo z disleksijo ali se pri branju težko zberejo. Z informacijami o projektu seznanjamo tudi vse sodelujoče v akciji spodbujanja branja Moja knjižnica – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin. V letu 2020 smo bralnemu kartonu dodali posebej oblikovano kazalko kot pomoč otrokom s težavami pri branju. K sodelovanju v omenjeni akciji Moja knjižnica vsako leto povabimo tudi učence Podružnične šole za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami – OŠ Franceta Bevka Tolmin (PŠIUOPP) in varovance Varstveno delovnega centra Tolmin (VDC Tolmin). Pravila akcije prilagodimo njihovim bralnim sposobnostim in jih k branju spodbujamo tudi z uporabno nagrado. V šolskem letu 2019/2020 je akcijo uspešno končalo 28 učencev, ki so skupaj prebrali 336 knjig, in 14 uporabnikov VDC Tolmin, ki so skupaj prebrali 168 knjig. Zaradi akcije in tudi sicer varovanci

VDC in učenci PŠIUOPP redno obiskujejo Knjižnico Tolmin, zaradi izrednih zdravstvenih razmer so nas v letu 2020 obiskali manj krat.

Varovanci VDC Tolmin so v sklopu mladinskega literarnega festivala Bralnice pod slamnikom 2020, kjer kot soorganizator sodeluje naša knjižnica, pripravili lutkovno predstavo z lokalno tematiko Magdalenca išče ženina.

V tolminski enoti Doma upokojencev Podbrdo pripravljamo mesečna srečanja z biblioterapevtskimi vsebinami kot del vseživljenjskega učenja in spodbujanja bralne kulture med starejšimi.

Z Dostavno knjižnico nudimo možnost dostopa do knjižničnega gradiva tudi starejšim in bolj oddaljenim prebivalcem v tolminski občini, ki živijo v težje dostopnih, demografsko ogroženih vaseh, do katerih ne vozijo javna prevozna sredstva. Uporabniki Dostavne knjižnice in Knjižnice Tolmin so tudi člani terapevtske skupnosti Srečanje (komuna Don Pierino), ki deluje v bližnjem Čadrgu.

V letu 2020 smo spletno stran knjižnice optimalno prilagodili skladno z Zakonom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij. S prilagajanjem in upoštevanjem meril dostopnosti spletnih vsebin za uporabnike z različnimi oblikami senzorne oviranosti bomo nadaljevali tudi v bodoče. Težnja knjižnice po digitalizaciji lokalno pomembnih gradiv je del prizadevanj za povečanje dostopnosti knjižničnih storitev tudi za uporabnike z različnimi oblikami oviranosti.

Zaradi izrednih razmer v letu 2020 smo vsem uporabnikom omogočili pošiljanje gradiva po pošti, ki ga še naprej ohranjamo z namenom zagotavljanja širšega dostopa do gradiv knjižnice vsem uporabnikom, ki iz različnih razlogov ne morejo sami v knjižnico.

4.3.11 Strokovna pomoč in sodelovanje

Tudi v letu 2020 smo sodelovali s knjižnico v Tolminskem muzeju, z Goriškim muzejem in s šolskimi knjižnicami na našem področju. Preko šolskih knjižnic smo v času zaprtosti šol tudi informirali učitelje, učence in njihove starše glede možnosti uporabe knjižnice. V dogovoru s šolami kupujemo tudi več izvodov gradiva, ki ga učenci potrebujejo za razna šolska tekmovanja (Cankarjevo tekmovanje, Vesela šola,...).

Pri različnih dejavnostih, projektih in prireditvah sodelujemo s številnimi posamezniki, društvi, zavodi in inštitucijami v lokalnem okolju. V letu 2020 smo tako sodelovali npr. s Kinogledališčem Tolmin, z društvom Spominčica, zavodom VseUk, Čebelarskim društvom Tolmin, radiem Koper pri snemanju oddaje Slovenski kraji in ljudje s Smiljo Baranja v atriju knjižnice, itd.

4.3.12 Ostalo

Odlok o ustanovitvi

Tudi v letu 2020 smo nadaljevali s prizadevanji za sprejetje zakonsko usklajenega Odloka o ustanovitvi s strani občin ustanoviteljic, vendar (tudi) zaradi posebnih razmer v letu 2020 ta dokument še ni sprejet v identični obliki s strani vseh treh ustanoviteljic in kot tak ne more stopiti v veljavo. Knjižnica zato še naprej uporablja obstoječe dokumente oz. se pri poslovanju drži veljavne zakonodaje.

Imenovanje direktorja

V letu 2020 so potekali postopki za razpis, izbiro in imenovanje direktorja knjižnice. S 1.10.2020 je Svet zavoda na mesto direktorice knjižnice za 5-letni mandat imenoval Jernejo Berginc.

Svet knjižnice

Svet zavoda se je v letu 2020 sestal na petih rednih in dveh korespondenčnih sejah.

Priprava dokumentacije za rekonstrukcijo in dozidavo tolminske knjižnice

V letu 2020 je pravna služba občine Tolmina začela postopek ureditve parcelnih mej, ki pa se zaradi kompleksnih postopkov in usklajevanj še ni zaključil.

Prilagoditev spletne strani

Skladno z Zakonom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (UL RS 30/18) smo spletno stran knjižnice prilagodili za uporabnike z različnimi oblikami oviranosti. S postopki prilagajanj in usklajevanjem izjave o dostopnosti bomo nadaljevali tudi v bodoče.

Notranja revizija poslovanja

V skladu s 100. členom Zakona o javnih financah morajo proračunski uporabniki vzpostaviti ustrezen sistem notranjega nadzora. Del tega sistema je tudi notranja revizija poslovanja, ki jo morajo manjši javni zavodi opraviti vsaka tri leta.

V maju 2020 je bil izveden postopek revizije notranjega poslovanja, ki ga je izvedla revizorka Helena Kosmač. Nad poslovanjem zavoda ni imela večjih pripomb, izpostavila pa je neusklajenost Odloka o ustanovitvi zavoda z veljavno zakonodajo, kar predstavlja večje tveganje pri poslovanju zavoda. Z revizijskim poročilom je bil seznajen Svet zavoda in vse tri občine ustanoviteljice. Skladno z zakonodajo bo revizijsko poročilo v februarju 2021 posredovano na Urad za nadzor proračuna RS.

Pravilnik o računovodstvu

Skladno z veljavno zakonodajo smo posodobili Pravilnik o računovodstvu, ki je bil revidiran in dopolnjen s strani revizorke.

Brisanje osebnih podatkov članov

V skladu s 15. členom Zakona o knjižničarstvu in 55. členom Pravilnika o splošnih pogojih poslovanja smo 29. 12. 2020 iz evidenc izbrisali podatke o članih, ki knjižnice niso obiskali že več kot eno leto pred začetkom epidemije in so poravnali vse obveznosti do knjižnice.

Iz evidenc o članih so bili izbrisani podatki o 434 neaktivnih članih (Tolmin 274 članov, Kobarid 57 članov, Bovec 65 članov, Potujoča knjižnica 38 članov).

Izterjava gradiva in dolgov

Zaradi zaprtosti knjižnic in negotovih razmer v letu 2020 smo bralce, ki gradiva niso vrnila tudi po četrtem opominu, večkrat opozarjali na vračilo in poravnavo dolgov, nismo pa jih predali podjetju Izterjava d.o.o. S postopki bomo nadaljevali v letu 2021.

Uredba o varstvu osebnih podatkov

Knjižnica je poslovala v skladu z veljavno zakonodajo v zvezi z varovanjem osebnih podatkov. Ko bo sprejet nov Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2), bo knjižnica izvedla ustrezne ukrepe.

Strateški načrt knjižnice

Skladno z ZUJIK smo pripravili nov strateški dokument, ki v veliki meri nadaljuje oz. nadgrajuje dosedanja prizadevanja knjižnice za razvoj in prilagajanje knjižnične dejavnosti lokalnemu okolju. Načrt smo posredovali občinam ustanoviteljicam, da bi pridobili predhodno mnenje. Po pridobitvi mnenj ustanoviteljic mora soglasje k strateškemu načrtu podati še Svet knjižnice.

4.3.13 Promocija knjižnice in dejavnosti

Poleg redne radijske oddaje Tvoja, moja, naša knjižnica na lokalni radijski postaji je knjižnica štirikrat na leto o knjižnih novostih obveščala tudi gledalce internega TV-kanala TV Tmin in tam promovirala tudi ponudbo e-virov, dostopnih preko spletne strani knjižnice.

Informacije o dogodkih in dejavnostih v knjižnici ter vabila na prireditve smo pošiljali različnim medijem, predvsem pa vse promovirali na spletni strani in družbenih omrežjih. V letu 2020 smo ustvarili profil knjižnice tudi na družbenem omrežju Instagram.

Širšo javnost smo o dogajanju v knjižnici obveščali preko e-pošte, različne dogodke in aktualne novice v zvezi z dogajanjem in odprtostjo knjižnice smo širili preko lokalne radijske in TV postaj, redno smo objavljali prispevke o delovanju knjižnice v lokalnem in zamejskem časopisu.

4.4 ODPRTOST

Načrtovano za 2020: 4.654 ur odprtosti

Doseženo v 2020: 4.805 ur

Realizirano v 2019: 5.771 ur

V letu 2020 so bile knjižnice uporabnikom na voljo 4.805 ur, kar je 966 ur manj kot v letu 2019 (povprečno Tolmin 53 ur, Kobarid 28 ur, Bovec 28 ur, Potujoča knjižnica 52 ur tedensko). Popolnoma zaprte za uporabnike so bile od razglasitve epidemije 13. marca do 22. aprila, ko smo bralcem ponudili pošiljanje gradiva po pošti ali prevzem pred knjižnicami. Določen delež odprtosti se tako nanaša na možnost prevzemanja gradiva ob telefonski in elektronski dosegljivosti za uporabnike, ko smo ohranjali nespremenjen urnik in uporabnikom nudili številne informacije, jim svetovali pri izbiri gradiv, pripravljali pakete za prevzem in pošiljanje po pošti. V maju je ostala tolminska knjižnica ob sobotah zaprta, saj bi s koriščenjem delovnih ur preveč posegalo v možnosti organizacije delovnega časa zaposlenih med tednom skladno s smernicami NIJZ.

Knjižnica Tolmin

je bila za obiskovalce odprta od ponedeljka do petka od 9.00 do 19.00 ter v soboto od 9.00 do 12.00. Knjižnica je v juliju in avgustu poslovala po skrajšanem urniku, in sicer: pon., tor. in pet. 13.00 – 20.00 ter sre., in čet. 8.00 – 15.00, sobota zaprto.

Knjižnica Kobarid

je bila odprta pon. in pet. 13.00 – 19.00, sre. 11.00-17.00 ter tor. in čet. 9.00 – 14.00. V juliju in avgustu je knjižnica poslovala po skrajšanem urniku: pon. in sred. 14.00 – 19.00 ter tor., čet. in pet. 8.00 – 13.00.

Knjižnica Bovec

je bila odprta pon. in pet. 13.00 – 19.00, sre. 11.00-17.00 ter tor. in čet. 9.00 – 14.00. V juliju in avgustu je knjižnica poslovala po skrajšanem urniku: pon. in sred. 14.00 – 19.00 ter tor., čet. in pet. 8.00 – 13.00.

Potujoča knjižnica in Dostavna knjižnica

sta svoje bralce obiskovali po letnem razporedu. Poleg epidemije, zaradi česar je odpadlo približno 125 ur terenskega dela, je imela Potujoča knjižnica težave tudi z večjo okvaro vozila, ki je za približno mesec dni onemogočila obiske po predvidenem razporedu. V decembru 2020 je tako odpadlo približno 41 ur dela z uporabniki. Kljub temu je bila ekipa Potujoče knjižnice uporabnikom dosegljiva preko telefona in e-pošte za vse informacije in naročila, ljudje so imeli dejansko več možnosti kontakta in naročanja kot običajno, ko je knjižnica na terenu. Naročeno gradivo smo bralcem dostavljali glede na možnosti vsaj enkrat tedensko.

5 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC

V letu 2020 so na delovanje in poslovanje knjižnice vplivali ukrepi in omejitve zaradi preprečevanje širjenja virusa SARS-COV-19, kar je razvidno iz letnega poročila in posebne priloge, vendar zaradi tega niso nastale nedopustne finančne posledice.

6 OCENA ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI S PRETEKLIMI LETI

Zaradi izrednih razmer je leto 2020 v vsakem oziru neprimerljivo s preteklimi leti, niti ne more postati osnova za načrtovanje ali primerjavo s prihodnjimi leti. V letu 2020 smo kljub epidemiji in prilagojenemu načinu delovanja ohranili kar 92 % aktivnih članov (glede na leto prej), ki nam jih je z različnimi ukrepi uspelo dvigniti v preteklih letih. Realizacija števila izposojenih enot gradiva in števila obiskov knjižnice je nad pričakovanji glede na negotove razmere in številne omejitve, ki so zaznamovale leto 2020. Obseg kupljenega gradiva je kljub razmeram ostal na ravni nakupov v preteklih letih, saj je bilo ponudbe na trgu dovolj. Izločanje zastarelega gradiva je potekalo učinkovito, v času omejenega delovanja knjižnice smo lahko več pozornosti namenili internemu delu. Vsled tega smo več časa namenili tudi prilagajanju prostega pristopa do gradiva in različnim bralnim spodbudam. Med drugim smo zasnovali in izpeljali nov projekt spodbujanja branja Bralna bratovščina. V letu 2020 je bilo skladno z vsemi vladnimi ukrepi in navodili NIJZ manj možnosti za izvajanje dejavnosti in prireditve, ki pa smo jih kljub temu v veliki meri izvedli. Prvič smo prireditve prenašali v živo preko Youtube kanala knjižnice. Uporabnikom smo kot novost ponudili možnost brezplačnega dostopa do zvočnih knjig preko mobilne aplikacije Audibook.

7 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

Ocenjujemo, da smo proračunska in lastna sredstva gospodarno in učinkovito porabili za izvajanje knjižnične dejavnosti.

8 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

Knjižnica v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ izvaja notranjo revizijo poslovanja enkrat na tri leta. Notranja revizija je bila izvedena maja 2020.

Izjavo o oceni notranjega nadzora javnih financ je direktorica pripravila na osnovi samoocenitvenega vprašalnika. Po rezultatih vprašalnika so notranje kontrole vzpostavljene na pretežnem delu poslovanja.

9 POJASNILA NEDOSEŽENIH CILJEV

Zaradi epidemije in izrednih razmer je Vlada RS zamrznila izvajanje proračuna za leto 2020, kar je zamaknilo izdajo odločbe Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa novega vozila za potujočo knjižnico. Podpis pogodbe med sofinancerji je v začetku 2021 še v teku. Odloka o ustanovitvi tudi v letu 2020 niso sprejele vse tri občine v identičnem besedilu.

10 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

Ocenjujemo, da je knjižnica s hitro prilagoditvijo delovanja v času epidemije, optimalno odzivnostjo brez omejevanja delovnega časa, s posredovanjem gradiva in informacij, omogočanjem brezplačnega dostopa do raznolike in kakovostne spletne ponudbe e-baz podatkov ter vsemi ostalimi storitvami (predavanja s spletnim prenosom, prireditve, tečaji, bibliopedagoško in biblioterapevtsko delo ...), ki smo jih občanom še posebej skrbno ponujali v nenavadnem letu 2020, izjemno pozitivno vplivala na splošno dobrobit in razvoj posameznikov in območja. Posebno podporo smo v času zaprtosti VIZ nudili tudi šolam. Prebivalci Posočja imajo zaradi knjižnice in

njenih aktivnosti, dejavnosti in storitev kljub geografski odmaknjenosti od mestnih središč možnosti dostopa do informacij in znanj ter kakovostnega preživljanja prostega časa. V času omejitev in ukrepov so te možnosti postale toliko bolj dragocene.

11 ANALIZA KADROVANJA

Zaposlitve

V letu 2020 je bilo v skladu s Kadrovskim načrtom zasedenih 17 delovnih mest, od tega sta bile dve zaposlitvi za krajši delovni čas, in sicer:

	Delovno mesto	Število zaposlenih	
Uprava in skupne službe	direktor	1	
	računovodja	1	
	bibliotekar VII/2	1	nabava in obdelava gradiva
	bibliotekar VII/2	½	domoznanska dejavnost
	sistemski administrator VI	3/4	
Knjižnica Tolmin	bibliotekar VII/2	3	
	bibliotekar VII/1	1	
	knjižničar V	1	
	čistilka II	1	
Knjižnica Kobarid	bibliotekar VII/1	½ + ½	
	višji knjižničar VI	1	
Knjižnica Bovec	bibliotekar VII/2	1	
	knjižničar V	1	
Potujoča knjižnica	knjižničar V	1	
	knjižničar voznik bibliobusa V	1	
	skupaj	17	

V skladu s predvidenim planom v letu 2020 ni bilo zaposlitve na sistemiziranih delovnih mestih: poslovni sekretar, sistemski administrator VII/1, hišnik in manipulant.

Naloge poslovnega sekretarja je tako kot doslej opravljala računovodja. Za računalnike in mrežo je skrbel sistemski administrator VI. Za manjša popravila in vzdrževanja smo storitve plačevali zunanjemu izvajalcu. Manipulativna knjižničarska dela so opravljali študenti.

Pri začasnih odsotnostih (poletni dopusti, bolniške odsotnosti) in pri opravljanju lažjih knjižničarskih del smo si pomagali s študenti.

Zaradi sporazumne prekinitve delovnega razmerja smo v letu 2020 izvedli razpis za prosto delovno mesto za bibliotekarja za polovični delovni čas za izvajanje nalog na področju domoznanske dejavnosti. Delovno mesto je bilo del leta nezasedeno. Zaradi imenovanja strokovne delavke na mesto direktorice smo izvedli razpis za prosto delovno mesto bibliotekarja v Knjižnici Bovec. Bibliotekarka v Knjižnici Kobarid je v letu 2020 koristila pravico matere do krajšega delovnega časa v skladu s 50. členom Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih. Delala je polovični delovni čas. Njeno odsotnost smo nadomestili z bibliotekarko za polovičen delovni čas za določen čas.

Izobraževanja zaposlenih

Strokovni delavci so se izobraževali za uporabo programskih orodij v sistemu COBISS ter se udeleževali ostalih strokovnih izobraževanj. Zaradi ukrepov in omejitev je bilo možnosti za strokovna izobraževanja nekoliko manj oz. so potekala preko spleta (tudi neformalno).

V letu 2020 so zaposleni opravili 57 ur izobraževanj²³ (kar je 147,5 ur manj kot v prejšnjem letu).

Napredovanja zaposlenihNapredovanja v plačne razrede

V skladu z Uredbo o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede je 17 zaposlenih do 1. marca 2020 prejelo letno oceno delovne uspešnosti.

V letu 2020 se je izpolnjevanje pogojev za napredovanje v višji plačni razred na podlagi (3) odstavka 16. člena ²⁴ Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS) in določil Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede preverjalo pri osmih zaposlenih. Ostali so prejeli šele prvo oz. drugo oceno delovne uspešnosti, dva zaposlena pa sta že dosegla najvišji možni razred v svojem nazivu. Pri preverjanju pogojev so tri zaposlene zbrale zadostno število točk za napredovanje za 1 plačni razred, pravico do plače v skladu z višjim plačnim razredom pa so pridobile s 1. decembrom 2020 v skladu z Zakonom o spremembi in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-V).

S 1. 9. 2020 so skladno z dogovorom vlade in sindikatov decembra 2018 in Aneksom h Kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 80/18) nekateri javni uslužbenci pridobili še tretji plačni razred povišanja.

Napredovanja v strokovne nazive

V letu 2020 nihče izmed strokovnih delavcev ni napredoval v višji strokovni naziv.

²³ Podrobneje v prilogi Realizacija izobraževanj zaposlenih v letu 2020.

²⁴ (3) Javni uslužbenec lahko na podlagi tega zakona napreduje vsaka tri leta za en ali dva plačna razreda, če izpolnjuje predpisane pogoje. Kot napredovalno obdobje se šteje čas od zadnjega napredovanja v višji plačni razred. Za napredovalno obdobje se upošteva čas, ko je javni uslužbenec delal na delovnih mestih, za katere je predpisana enaka stopnja strokovne izobrazbe. Pristojni organ oziroma predstojnik najmanj enkrat letno preveri izpolnjevanje pogojev za napredovanje.

12 INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

Planirano v Programu dela 2020		Izvedeno v 2020	
	Načrtovana sredstva		Porabljena sredstva
KNJIŽNICA TOLMIN			
Nujna vzdrževalna dela	550,72	Atrij	506,30
		Nov senzor gibanja	142,08
Kovinski podporniki v premičnih regalih v skladišču	735,90		735,90
Steklene zaščitne pregrade	496,38		496,38
		Razkužilna postaja ob vhodu	157,38
Računalniška in tehnična oprema			
Projektor za prireditve	2.867,00		2.867,00
3 x tablični računalnik (1x za Kobi app)	750,00	1 x tablični računalnik (KOBI)	199,90
2 x bralnik	400,00		nerealizirano
Računalniška oprema za uporabnike	1.200,00		nerealizirano
		2 x zamenjava monitorjev in mobilni aparat (SS 60,70%)	509,86
Druga oprema			
Senčilo na stopnišču in zavese v pisarnah	2.000,00		1.673,89
		Omari s policami za interno gradivo	1.164,21
Investicije			
Premični regali*	15.000,00		
KNJIŽNICA KOBARID			
Tekoče vzdrževanje			
Steklene zaščitne pregrade	653,25		653,25
Tekoče vzdrževanje**	100,00	Čiščenje klim	146,40
Računalniška in tehnična oprema			
Računalnik za izposajo (zamenjava)	921,56		921,56
Čitalec črtnih kod	200,00		193,98
		Monitor	159,18
Tablični računalnik	300,00		nerealizirano
Bralnik	180,00		nerealizirano
UPS napajalnik	200,00		nerealizirano
2 x brezžične slušalke za uporabnike	180,00		nerealizirano
Druga oprema			
		Garnitura miz in klopi za zunanjo uporabo	220,77
KNJIŽNICA BOVEC			
Tekoče vzdrževanje			
Steklene zaščitne pregrade	468,60		468,60
		Stenski razkužilnik ob vhodu	114,19
Računalniška in tehnična oprema			
Računalnik	700,00		921,56
2 x slušalke	80,00		nerealizirano
Bralnik	180,00		nerealizirano
Pohištvena oprema***			
Preureditev knjižnih omar v otroškem kotičku	1.415,00		Nerealizirano
Inox ograja v otroški kotiček	195,00		nerealizirano

*Knjižnica je v januarju 2020 prejela 15.000€ iz občinskega proračuna za investicijo v premične regale za skladišče, ki je bila izvedena v letu 2019.

** Ob zamenjavi oken je Občina Kobarid poskrbela za dokončanje vseh dodatnih del, nekatera vzdrževalna dela (beljenje) smo izvedli sami.

***Zaradi ukrepov in omejitev pri izvajanju montaže pohištva bomo namenska sredstva porabljena v letu 2021.

Investicije v osnovna sredstva skupnega pomena

Knjižnica se je uspešno prijavila na Neposredni poziv za sofinanciranje nakupa bibliobusa (NP-BUS-2020-2021) Ministrstva za kulturo. Stroški celotne investicije (dokumentacija, vozilo z opremo, izvedba javnega naročila, celostna grafična podoba...) bodo predvidoma znašali 350.000 €. Ministrstvo bo za sofinanciranje bibliobusa namenilo 180.000 €, izvajanje državnega proračuna je bilo zamrznjeno, zato sredstva niso bila na voljo v letu 2020. Razliko do končne vrednosti bibliobusa bodo zagotovile občine ustanoviteljice po deležih glede na število prebivalcev iz proračunskih sredstev predvidoma v letu 2021, del finančnih sredstev bo prispevala tudi knjižnica. Posodobljen terminski plan:

- oktober-november 2019: prijava knjižnice na neposreden poziv ministrstva
- 2020: odločba ministrstva, usklajena s trenutno zakonodajo
- pomlad 2021: izbor izvajalca, koriščenje sredstev ministrstva za nakup podvozja in začetek nadgradnje
- 2021/22: dokončanje novega vozila s sredstvi iz občinskih proračunov
- 31. 10. 2022: rok za zaključek projekta

Tolmin, 18.02.2021

Priloga: Realizacija izobraževanja zaposlenih v 2020

Realizacija izobraževanja zaposlenih v letu 2020																								
DATUM	KJE	VRSTA IZOBRAŽEVANJA	DNEVI	UR	STROŠKI IZOBRA. / DAN	STROŠKI IZOBRA. SKUPAJ / EUR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
REALIZIRANO NAČRTOVANO																								
5.-9. 10. 2020	IZUM / MB	17. Uporaba programske opreme Cobiss3/Katalogizacija - nadaljevalni tečaj	5	37,5	70,00 €	350,00 €						x												
REALIZIRANO NENAČRTOVANO																								
9.12.2020	splet	Cobiss+ in Mcobiss	1	4		0,00 €		x						x										
27.03.2020	splet	SAOP plače, spremembe javni sektor, nadomestila v izrednih razmerah	1	2		47,58 €			x															
24.09.2020	splet	SAOP plače, aktivacija pripomočka za DU	1	2		93,00 €			x															
20.02.2020	LJ	Napredovanje in ocerjevanje javnih uslužbencev	1	8		135,15 €	x																	
19.11.2020	splet	Univerza v Ljubljani / FF / angleški jezik	1	1		123,02 €	x																	
18.11.2020	splet	(SINKUL), spletni seminar Interni akti zavoda	1	2,5		100,00 €	x																	
				57		848,75 €																		
NEREALIZIRANO NAČRTOVANO																								
12.10.2020	MKL / LJ	Priprava na javni nastop	1	5	60,00 €	60,00 €													x					
13.10.2020	MKL / LJ	2.4 Strategije iskanja knjižnega gradiva	1	6	60,00 €	60,00 €		x																
14.10.2020	MKL / LJ	3.4 Načrtovanje letnega nakupa knjižničnega gradiva	1	3	0,00 €	0,00 €		x																
15.10.2020	MKL / LJ	3.5 Napredovanja v bibliotekarstvu	1	3	40,00 €	80,00 €				x	x													
11.11.2020	MKL / LJ / Trubarjeva hiša kulture	2.6 Svetovanje za branje in (ne)formalna biblioterapija	1	3	40,00 €	200,00 €		x		x	x								x		x			
11.11.2020	NUK / LJ	23. Katalogizacija neknjižnega gradiva: drobni tiski in slikovno gradivo	1	8	70,00 €	70,00 €						x												
18.11.2020, več možnih datumov	IZUM / MB	21. Delavnica: Kako uporabnikom v knjižnici približati Cobiss	1	5,5	0,00 €	0,00 €		x																
19.11.2020	NUK / LJ	20. Tečaj za redaktorje baze podatkov CONOR: osebno ime	1	8	70,00 €	70,00 €						x												
8.12.2020	IZUM / MB	16. Uporaba programske opreme Cobiss3/Katalogizacija - ažuriranje CONOR	1	7,5	85,40 €	85,40 €						x												
6.03.2020	NUK / LJ	Upravljanje časa - upravljanje sebe (Time management)	1	4	70,00 €	140,00 €		x				x												
27.3.,11.5., 20.11.	NUK / LJ	21. Tečaj za redaktorje baze podatkov CONOR: ime korporacije	1	8	70,00 €	70,00 €		x																
17.03., 20.10., 10.12.2020	MKL / LJ	2.2 Poti do e-knjige v Biblosu	1	1	0,00 €	0,00 €		x																
23.04.2020	NUK / LJ	Medijska pismenost	1	8	100,00 €	200,00 €		x				x												
6.05.2020	NUK / LJ	9. Iskanje in uporaba e-virov v knjižnicah	1	6	70,00 €	210,00 €		x		x	x													
1.10.2020	NUK / LJ	4. Delavnica za osnovne postopke popravila knjig	1	8	100,00 €	100,00 €						x												
				84		1.345,40 €																		
	Goriška knjižnica / NG	E-viri (LinkedIn InLearning, EbscoHost; Encyclopedia Brittanica, Pressreader, dLib, Primorci.si, Kamra, Gvin, lus info, Biblos		7.30-11.15																				
		IME IN PRIIMEK																						
5.03.2020																								
12.03.2020																								
26.03.2020																								
2.04.2020																								
9.04.2020																								
16.04.2020																								
23.04.2020																								

II RAČUNOVODSKO POROČILO

Računovodsko poročilo Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin je pripravljeno v skladu z Zakonom o računovodstvu, Zakonom o javnih financah, Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Pravilnikom o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti, Slovenskimi računovodskimi standardi in drugimi predpisi s področja računovodstva.

Računovodsko poročilo obsega pojasnila in razkritja v zvezi z računovodskimi izkazi.

1 POJASNILA K BILANCI STANJA

– Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Knjižnica je v letu 2020 poslovala v spremenjenih okoliščinah, ki so bile večinoma posledica razglašene epidemije Covid-19. Program dela, ki vsebuje tudi načrt nabav in gradenj oz. načrtovane investicije, je bil v popravljeni oz. dopolnjeni varianti sprejet šele poleti 2020. Iz sredstev Občine Tolmin za vzdrževanje in obnove smo v letu 2020 nabavili novo opremo: projektor in dve omari za shranjevanje gradiva, montirali zaščitno stekleno pregrado na izposoji, nabavili računalniško in tehnično opremo manjše vrednosti in senčila za okna. Občina Kobarid nam je v proračunu za 2020 zagotovila investicijska sredstva za zamenjavo računalniške opreme, za montažo zaščitnih steklenih pregrad na izposoji in drugo opremo manjše vrednosti. Zamenjavo stavbnega pohištva (oken Knjižnice Kobarid) pa je v celoti izvedla lastnica stavbe Občina Kobarid. Občina Bovec je s proračunskimi sredstvi podprla nakup računalnika za izposojno in montažo zaščitne steklene pregrade na izposojevalnem pultu. Predvidena preureditev otroškega kotička v Knjižnici Bovec ni bila izvedena do konca leta, saj mizar skladno z navodili NIJZ ni mogel opraviti teh del. Za potrebe Potujoče knjižnice in skupnih služb je bil izveden nakup drobnega inventarja.

Med drobni inventar štejemo tudi knjižnično gradivo, to so knjige, serijske publikacije, glasbene zgoščenke, DVD-ji, zemljevidi, ipd. Nabavljena vrednost knjižničnega gradiva v letu 2020 znaša 98.615 €. Nabava knjižničnega gradiva je bila financirana iz naslednjih virov:

- Ministrstvo za kulturo	20.781 €
- Občina Bovec	15.779 €
- Občina Kobarid	14.221 €
- Občina Tolmin	44.452 €
- Lastna sredstva 2020	1.460 €
- Sredstva preteklih let	1.922 €

Drobni inventar in knjižnično gradivo, katerega posamična vrednost ne presega 500 €, se ob nabavi v celoti odpišeta, zato na sedanjo vrednost sredstev v upravljanju ne vplivata.

Knjižnica je v letu 2020 odpisala staro in neuporabno pohištveno opremo, zastarelo in neuporabno računalniško in drugo opremo ter pravice brez sedanje vrednosti.

Knjižnica je med letom odpisala knjižnično gradivo, ki so ga bralci izgubili in zanj poravnali odškodnino. V skladu z Navodili za izločanje in odpis knjižničnega gradiva je knjižnica odpisala večje število enot knjižničnega gradiva brez sedanje vrednosti, saj so zaposleni v času zaprtja knjižnice zaradi epidemije opravili več internega dela.

Vrednost dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju je ob koncu leta 2020 manjše kot v predhodnem letu, ker obračunana amortizacija presega vrednost novih nabav.

– Kratkoročna sredstva in kratkoročne časovne razmejitve

Stanje dobroimetja na računu pri UJP je ob koncu leta 2020 višje kot leto prej, to pomeni več prilivov kot odlivov leta, kar je pojasnjeno v bilanci po denarnem toku.

Med kratkoročnimi terjatvami do uporabnikov enotnega kontnega načrta ima knjižnica odprte terjatve do vseh treh ustanoviteljic. Občina Kobarid in Občine Bovec nam dolgujeta decembrsko dotacijo, Občini Kobarid smo prefakturirali polovico stroškov porabljenega plina v stavbi DAM, do Občine Tolmin pa na dan 31.12.2020 izkazujemo terjatev za izplačilo dodatkov zaposlenim za delo v rizičnih razmerah času drugega vala epidemije.

Med drugimi kratkoročnimi terjatvami v skupni kontov 17 ima knjižnica odprto terjatev do ZZSZ za refundacijo nadomestil oz. bolniških odsotnosti v decembru. Stanje aktivnih časovnih razmejitev predstavljajo delna plačila naročnin na revije, ki izidejo v letu 2021.

– Zaloge

Med zalogami knjižnica vodi vrednost proizvodov, to je brošure Gabrijela Mrak tolminska operna pevka, ki jo je v letu 1999 izdala knjižnica. Med zalogami imamo knjiženo tudi stanje torb z logotipom po nabavni vrednosti. Nove bombažne torbe, ki smo jih nabavili v letu 2020, so namenjene promociji na različnih akcijah in projektih knjižnice ter prodaji uporabnikom na izposoji.

– Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve

Med kratkoročnimi obveznostmi do zaposlenih ob koncu leta 2020 knjižnica izkazuje neizplačane dodatke za delo v rizičnih razmerah drugega vala epidemije vključno z dajatvami. Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev izkazujejo odprte obveznosti na dan 31. 12. 2020, ki še niso zapadle v plačilo. Med drugimi obveznostmi knjižnica izkazuje obveznost do članov Sveta zavoda iz naslova sejnine v decembru 2020.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov proračuna predstavljajo obračunano nadomestilo za opravljanje plačilnega prometa pri UJP Postojna in obveznost do Univerze v Mariboru za stroške medknjižnične izposoje.

Pasivne časovne razmejitve sestavljajo sredstva, ki so jih vse tri občine namenile za izdajo knjige o zgodovini knjižničarstva, del neporabljenih sredstev za zaposlene in ostanek sredstev za vzdrževanje in popravila obstoječega vozila potujoče knjižnice, ki bo predvidoma namenjen tem stroškom v letu 2021 oz. za stroške povezane z nakupom novega vozila.

Sredstva za zaposlene se bodo po dogovoru z Občino Tolmin in Občino Bovec namenili za pokritje primanjkljaja pri stroških dela v 2021.

– Viri sredstev

V skupini kontov 92 – Dolgoročne pasivne časovne razmejitve predstavljajo prejete donacije za vgradnjo dvigala in za nakup opredmetenih osnovnih sredstev ter vrednost umetnin, ki so bile knjižnici podarjene v trajno last. Vrednost donacij se je zmanjšala, zaradi obračunane amortizacije dvigala v 2020. V skupini 98 pa izkazujemo sredstva prejeta v upravljanje od vseh treh občin ustanoviteljic in presežek prihodkov nad odhodki.

Stanje konta 980 – Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje ob koncu leta 2020 znaša 548.307 € in je manjše kot v preteklem letu, saj je bila obračunana amortizacija v breme virov sredstev višja, kot so bila prejeta namenska sredstva iz proračunov in drugih virov. Presežek prihodkov nad odhodki leta 2020 v višini 12.744,44 € povečuje konto 985 – nerazporejeni presežek prihodkov nad odhodki.

2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV

– Analiza prihodkov

Celotni prihodki poslovanja knjižnice so se v letu 2020 zmanjšali za 1 % glede na prihodke v predhodnem letu. Prihodki prejeti iz javnih financ so se glede na predhodno leto povečali za 9.744 € oz. 1,7 %, medtem ko je knjižnica beležila bistven upad lastnih prihodkov. Na povečanje javnih sredstev so vplivale predvsem spremembe na področju plač, saj je bilo ponovno sproščeno izplačilo redne delovne uspešnosti od julija 2020 dalje. Občina Tolmin je knjižnici zagotovila dodatna sredstva v višini 12.669 € (interventna sredstva državnega proračuna) za izplačilo dodatkov zaposlenim za delo v rizičnih razmerah razglašene epidemije. Z rebalansom proračuna Občine Kobarid je bil del sredstev za plače prenesen med vire za nakup gradiva. Po dogovoru z Občino Bovec smo del neporabljenih sredstev prenesli na pasivne časovne razmejitve in jih vključili v predlog proračuna za leti 2021 in 2022. Knjižnica je v 2020 od občin prejela nekaj manj sredstev za druge namene, Ministrstvo za kulturo pa nam je za nakup knjižničnega gradiva po rebalansu jeseni 2020 namenilo sicer več denarja, za e-knjige pa polovico manj kot v predhodnem letu.

Lastni prihodki iz izvajanja javne službe so se v letu 2020 glede na predhodno leto zmanjšali kar za dobrih 34 % oz. za 15.109 €. Knjižnica je bila v letu 2020 delno, občasno tudi popolnoma zaprta za uporabnike zaradi upoštevanja vladnih odlokov v zvezi s preprečevanjem širjenja virusa SARS-COV-19. Ob tem so vse terjatve do uporabnikov večino leta mirovale, tudi ob delnem odprtju knjižnice smo obveznost plačila zamudnin zamaknili. Uporabnikom smo ponujali možnost spletnega plačevanja, ki so jo izkoristili le v manjšem deležu.

Pregled prihodkov	leto 2019	leto 2020	indeks
- Prihodki od članarin	22.946	16.664	
- Ostali prihodki na izposoji	20.359	11.947	
- Drugi prihodki (zapisi, nalepke)	734	319	
<i>Nejavni prihodki iz izvajanja javne službe</i>	44.039	28.930	0,657
- Prihodki za stroške dela	451.441	458.007	
- Prihodki za materialne stroške	62.818	58.872	
- Prihodki za delovanje potujoče knjižnice	20.060	18.454	
- Prihodki za vzdrževanje	5.195	4.469	
- Prihodki za prireditve in projekte	14.141	13.049	
- Drugi prihodki – e-knjige	4.500	2.299	
- Prihodki za dod. v izrednih razmerah	0	12.669	
- Prihodki prejšnjih obdobj	0	80	
<i>Prihodki iz javnih financ</i>	558.155	567.899	1,017

– Analiza odhodkov

Stroški materiala in predvsem stroški storitev so bili v letu 2020 nižji od predhodnega leta. Ta razlika je v veliki meri povezana z ukrepi preprečevanja širjenja okužb oz. s priporočili NIJZ in Vlade RS Sloveniji. V letu 2020 nam kljub izrednim razmeram v prostorih vseh naših enot uspelo izvesti določeno število prireditev in dejavnosti, to je dobro polovico vseh načrtovanih, nekatere tudi v drugačni obliki kot sicer (v e-obliki na daljavo). Predvsem se te spremembe odražajo pri stroških intelektualnih storitev in storitev fizičnih oseb: to so storitve izvedbe prireditev, oglaševalske in svetovalne storitve, honorarji, delo študentov in podobno. S temi dejavnostmi so povezani tudi stroški poštnih storitev, založniške in tiskarske storitve ter najemnine in zakupnine opreme za tisk.

Zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa so bili stroški izobraževanj in s tem povezani izdatki službenih poti bistveno nižji od predhodnega leta, prav tako stroški reprezentance in drugih storitev.

Največji delež med odhodki predstavljajo stroški dela, ki so se v letu 2020 glede na predhodno leto povečali za 3,5 %. Ne glede na to, da se je kadrovski načrt med letom nekoliko spremenil in da so zaposleni koristili različne oblike odsotnosti (čakanje na delo, višjo silo, karanteno, neplačan dopust), so na povečanje teh stroškov vplivali predpisi na področju plač: uvedba izplačila redne delovne uspešnosti, napredovanja zaposlenih, višje premije KDPZ, višja minimalna plača in višji regres za dopust ter ukrepi interventnih zakonov, v skladu s katerimi so bili izplačani dodatki zaposlenim za delo v rizičnih razmerah.

– Amortizacija

Amortizacijo smo obračunavali po predpisanih stopnjah. Drobní inventar s posamično vrednostjo pod 500 € smo odpisali v celoti ob izdaji v uporabo. Stroške amortizacije smo zmanjšali v breme virov sredstev. Amortizacija oz. odpis drobnega inventarja, ki ni bil predviden in planiran iz sredstev proračunov, pa pokrivamo iz tekočih prihodkov leta. Ti stroški so v letu 2020 višji kot v predhodnem letu. Med drobní inventar spada tudi knjižnično gradivo, amortizacijo gradiva knjižimo v breme virov sredstev.

– Drugi stroški in finančni odhodki

Drugih stroškov in finančnih odhodkov v letu 2020 knjižnica ne izkazuje.

– Poslovni izid

Poslovni izid oz. presežek prihodkov nad odhodki po načelu nastanka dogodka leta 2020 znaša 12.744,44 €. Davka od dohodka pravnih oseb zaradi investicijskih olajšav iz preteklega leta ne izkazujemo.

3 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Knjižnica v izkazu prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka v letu 2020 izkazuje presežek prihodkov nad odhodki oz. višje prilive kot odlive v višini 40.510 €.

Na pozitivno razliko vpliva povečanje stanja kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev v letu 2020 glede na preteklo leto in nakazilo Občine Tolmin v višini 15.000,00 € januarja 2020 za pokritje investicije izvedene in plačane v letu 2019.

Po denarnem toku so prihodki za plače in druge izdatke zaposlenih v letu 2020 višji od odhodkov za ta namen, ker smo po dogovoru z Občino Bovec del sredstev za plače prenesli v naslednji proračunski leti. Zaradi sprememb na področju plač so se stroški dela po denarnem toku v 2020 glede na leto prej dvignili za 2,3 %, predvsem na račun izplačanih dodatkov za delo v rizičnih razmerah v prvem valu epidemije.

Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe so v letu 2020 v seštevku nižji od tistih v predhodnem letu. Manjši so stroški splošnega in pisarniškega materiala in storitev, zaradi nakupa zaščitne opreme pa so stroški posebnega materiala večji. Zaradi nižjih cen goriv so se prevozní stroški oz. stroški goriva za vozila v letu 2020 zmanjšali. Tudi stroški električne energije so nekoliko nižji, prav tako izdatki za službena potovanja, izobraževanja in najema opreme za tisk ter stroški dela preko študentskega servisa. Zaradi okrnjenih dejavnosti in prireditev knjižnice v letu

2020 so bili odhodki za te namene manjši.

Pri investicijskih odhodkih oz. odlivih izkazujemo podobno vrednost nakupa drugih osnovnih sredstev glede na predhodno leto. V tej postavki izkazujemo vrednost nakupa knjižničnega gradiva. V letu 2020 med investicijskimi odhodki knjižnica izkazuje nižje izdatke za opremo kot v predhodnem letu, ko smo nabavili električne premične regale večje vrednosti. Knjižnica v letu 2020 izkazuje tudi izdatke za investicijsko vzdrževanje.

Presežka v skladu z Zakonom o fiskalnem pravilu za javne zavode po določbah 77. člena ZIPRS1718 po denarnem toku ne izkazujemo. Če presežku prilivov nad odlivi po denarnem toku odštejemo vse obveznosti in namenska sredstva, dobimo negativen rezultat.

4 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Knjižnica v letu 2020 po pojasnilu Ministrstva za finance Direktorata za proračun št. 410-11/202/5 ne izkazuje prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu. Del javne službe so tudi prihodki opravljenih bibliografskih zapisov in tiska nalepk za druge uporabnike.

5 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV

Knjižnica v izkazu računa financiranja v letu 2020 izkazuje le znesek povečanja sredstev na računu.

6 PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA POSLOVNEGA IZIDA – PRESEŽKA PRIHODKOV NAD ODHODKI ZA LETO 2020

Ugotovljeni poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki za poslovno leto 2020 znaša 12.744,44 €. Knjižnica kot javni zavod izpolnjuje pogoje za uveljavljanje oprostitve plačila davka po 9. členu ZDDPO-2, zato smo v davčnem obračunu najprej izvzeli prihodke od nepridobitne dejavnosti in v skladu s 27. členom tega zakona izvzeli tudi sorazmerni del odhodkov. Zaradi uveljavljanja neporabljenega dela investicijske olajšave iz leta 2019 je osnova za obračun negativna in obveznost za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb ni nastala.

Na predlog knjižnice je Svet knjižnice na 7. redni seji 25. 02. 2021 sklenil, da presežek prihodkov nad odhodki ostane nerazporejen. V skladu z zakonodajo končni sklep o namenski porabi presežka sprejmejo ustanoviteljice.

7 POROČILO O PORABI SREDSTEV AMORTIZACIJE

V letu 2020 občine soustanoviteljice niso namenile sredstev za pokrivanje amortizacije. Stroške amortizacije nabavljenega drobnega inventarja je knjižnica pokrila iz lastnih virov.

8 POROČILO O PORABI SREDSTEV ZA INVESTICIJE V LETU 2020

Knjižnica je v letu 2020 nabavila novo opremo in drobni inventar, in sicer:

- V Knjižnici Tolmin: projektor, omare za shranjevanje različnega gradiva, zaščitne steklene pregrde na izposoji, tablični računalnik, razkužilno postajo, senčila in žaluzije in kovinske

- podpornike za gradivo v skladišču;
- V Knjižnici Kobarid: računalnik, čitalec in monitor za izposajo, steklene zaščitne pregrade na pultu in dve garnituri miz in klopi;
- V Knjižnici Bovec: računalnik za izposajo in stekleno zaščitno pregrado na pultu;
- Skupne službe: dva monitorja in mobi aparat;
- Potujoča knjižnica: čitalec črtne kode in ventilatorski grelnik.

Skladno s planom smo izvedli generalno čiščenje atrija knjižnice v Tolminu. Dodatno je bil nabavljen in montiran nov senzor gibanja v čitalnici v Tolminu.

Zaradi ukrepov razglašene epidemije in prepovedi gibanja med občinami predvidena preureditev otroškega kotička Knjižnice Bovec ni bila izvedena do konca leta 2020.

Med investicijske odhodke kot drobni inventar štejemo tudi nabavo knjižničnega gradiva, ki je bil financiran iz proračunov občin, državnega proračuna in lastnih virov.

9 PODATKI O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH MINISTRSTVA ZA KULTURO

Ministrstvo za kulturo RS v letu 2020 zaradi izrednih razmer ni izdalo Neposrednega poziva k predložitvi predlogov za sofinanciranje nakupa IKT opreme. Knjižnica je na neposrednem pozivu resornega ministrstva za sofinanciranje izvedbe in nakupa novega vozila za potujočo knjižnico uspela pridobiti sredstva v višini 180.000 €. Zaradi posledic epidemije je bil podpis pogodbe zamaknjen v leto 2021, ko bo knjižnica pričela s postopkom oddaje javnega naročila za izdelavo novega vozila.

Nakup knjižničnega gradiva, ki ga sofinancira Ministrstvo za kulturo RS pa je potekal v skladu s pogodbo. Do konca leta 2020 so bila vsa sredstva iz tega naslova tudi porabljena.

10 POROČILO O POPISU TER POROČILO O USKLAJEVANJU PO 37. ČLENU ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

Popisna komisija je na dan 31.12. 2020 popisala vsa sredstva knjižnice, terjatve in obveznosti. Inventurna komisija je popis neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev opravila s pomočjo čitalnika. V popisne liste je zabeležila spremembe nahajališč in druge posebnosti pri označevanju. Inventurna komisija ni ugotovila primanjkljajev, predlagala pa odpis nekaterih pokvarjenih, neuporabnih ali zastarelih OS in neaktualnih pravic, ki so v celoti že amortizirana in odpis drobnega inventarja.

Popisala je tudi knjižnično gradivo v vseh oddelkih, in sicer vsak tisoči izvod s končnico inv. številke 29, pri čemer je ugotovila, da ni bilo pogrešanih oz. ne najdenih izvodov gradiva. Popisani so bili tudi tekoče naročeni časopisi in revije, ki se hranijo v skladišču tolminske knjižnice, to je 60 naslovov.

Med letom 2020 smo v skladu z Navodili NUK –a za izločanje in odpis gradiva zaradi prostorske stiske izločili in odpisali duplikate, zastarelo, neaktualno in neuporabno gradivo, pa tudi gradivo, ki je bilo preveč poškodovano za izposajo, skupno je bilo odpisanih 5.292 enot. Odpisanih je bilo tudi 24 enot gradiva, ki so ga bralci izgubili ter zanj poravnali odškodnino.

Popisna komisija je popisala tudi predmete ter knjige in kartografsko gradivo večje in trajnejše vrednosti in ni ugotovila popisnih razlik, saj jih knjižnica hrani v domoznastvu oz. ognjevarnih omarah v malem skladišču in ni namenjeno prosti izposoji.

Pri popisu denarnih sredstev komisija ni ugotovila popisnih razlik, saj se izkazana sredstva na zadnjem izpisku iz TRR in na zadnjem blagajniškem dnevniku ujemajo s knjigovodskimi podatki. Pri popisu obveznosti inventurna komisija ni ugotovila popisnih razlik, vse odprte obveznosti še niso zapadle ali pa izhajajo iz obračunskih listin na dan 31.12.2020.

Popisane so bile tudi pasivne in aktivne časovne razmejitve, kjer ni ugotovila odstopanj.

Pri popisu terjatev komisija ni ugotovila popisnih razlik, terjatve do proračunskih uporabnikov so usklajene z IOP obrazci.

Pri popisu zalog je komisija ugotovila, da se zaloga knjig Gabrijela Mrak, tolminska operna pevka ujema s knjiženim stanjem in znaša 109 izvodov, zaloga bombažnih torb z logotipom pa znaša 287 kosov.

Svet knjižnice je potrdil poročilo inventurne komisije in sprejel sklep, da se opravijo predlagani odpisi.

Knjižnica je z vsemi tremi občinami ustanoviteljicami (Občino Tolmin, Občino Kobarid in Občino Bovec) uskladila stanje kratkoročnih terjatev, stanje sredstev v upravljanju skupaj s presežkom prihodkov nad odhodki iz preteklih let in dobičkom iz leta 2020.

11 ZAKLJUČEK

Celotno Letno poročilo Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2020 (Poslovno poročilo, računovodsko poročilo z izkazi in pojasnili in Izjavo o oceni notranjega nadzora javnih financ) je Svet knjižnice potrdil na svoji 7. redni seji 25.02.2021.

Tolmin, 26.2.2021

Letno poročilo skupaj s sodelavci pripravili:

Darija Uršič, računovodkinja

Jerneja Berginc, direktorica

Ime uporabnika:
KNJIŽNICA TOLMINSedež uporabnika:
Tumov drevored 6, 5220 TOLMINŠifra proračunskega uporabnika:
37451Podskupina prorač. uporabnika:
3.4.Matična številka:
5052980000**Bilanca stanja
na dan 31.12.2020**

v EUR (brez centov)

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	001	626.169	660.443
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	17.201	19.449
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	14.071	14.802
02	NEPREMIČNINE	004	942.513	942.513
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	473.207	444.285
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	3.686.262	3.650.032
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	3.532.529	3.492.464
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	012	151.079	123.564
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	1	473
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	126.198	86.877
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	0	5
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0	0
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NACRTA	017	22.560	35.190
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	2.136	685
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	184	334
	C) ZALOGE	023	660	421
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0

Bilanca stanja na dan 31.12.2020

v EUR (brez centov)

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	327	327
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	333	94
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ	032	777.908	784.428
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	0	0
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	034	42.405	25.473
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0	0
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	4.997	0
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	11.422	7.487
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	926	419
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	33	113
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	25.027	17.454
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	044	735.503	758.955
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	89.537	91.337
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0

**Bilanca stanja
na dan 31.12.2020**

v EUR (brez centov)

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	548.307	581.525
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	97.659	86.093
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ	060	777.908	784.428
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	0	0

Kraj in datum oddaje

Tolmin, 26.02.2021

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

Darija Uršič

Odgovorna oseba

Jerneja Berginc

Ime uporabnika:
KNJIŽNICA TOLMINSedež uporabnika:
Tumov drevored 6, 5220 TOLMINŠifra proračunskega uporabnika:
37451Podskupina prorač. uporabnika:
3.4.Matična številka:
5052980000**Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
od 01.01.2020 - 31.12.2020**

v EUR (brez centov)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	660	596.830	0
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	596.756	0
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	74	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	0	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	265	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	667	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI	670	597.095	0
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	671	121.324	0
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	89	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	48.880	0
461	STROŠKI STORITEV	674	72.355	0
	F) STROŠKI DELA	675	460.768	0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	358.174	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	58.229	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	44.365	0
462	G) AMORTIZACIJA	679	2.259	0
463	H) REZERVACIJE	680	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	0	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	0	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	0	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	684	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
od 01.01.2020 - 31.12.2020

v EUR (brez centov)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI	687	584.351	0
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	688	12.744	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV	689	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	691	12.744	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

Kraj in datum oddaje

Tolmin, 26.02.2021

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

Darija Uršič

Odgovorna oseba

Jerneja Berginc

Ime uporabnika:
KNJIŽNICA TOLMINSedež uporabnika:
Tumov drevored 6, 5220 TOLMINŠifra proračunskega uporabnika:
37451Podskupina prorač. uporabnika:
3.4.Matična številka:
5052980000**Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov
od 01.01.2020 - 31.12.2020**

v EUR (brez centov)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	860	596.830	602.194
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	596.756	602.140
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	74	54
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	0	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	265	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	867	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI	870	597.095	602.194
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	871	121.324	150.562
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	89	74
460	STROŠKI MATERIALA	873	48.880	50.747
461	STROŠKI STORITEV	874	72.355	99.741
	F) STROŠKI DELA	875	460.768	445.071
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	358.174	338.264
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	58.229	55.514
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	44.365	51.293
462	G) AMORTIZACIJA	879	2.259	1.390
463	H) REZERVACIJE	880	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	881	0	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	0	0
468	L) DRUGI ODHODKI	883	0	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	884	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0

**Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov
od 01.01.2020 - 31.12.2020**

v EUR (brez centov)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekoče leto	Predhodno leto
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI	887	584.351	597.023
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	888	12.744	5.171
	P) PRESEŽEK ODHODKOV	889	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	891	12.744	5.171
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	892	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	16	16
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

Kraj in datum oddaje

Tolmin, 26.02.2021

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

Darija Uršič

Odgovorna oseba

Jerneja Berginc

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

KNJIŽNICA TOLMIN

Tumov drevored 6, 5220 TOLMIN

Šifra: 37451

Matična številka: 5052980000

Podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v / na KNJIŽNICA TOLMIN.

Oceno podajam na podlagi:

* ocene notranje revizijske službe za področja:

* samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja:

* ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja:

V / Na KNJIŽNICA TOLMIN je vzpostavljen(o):

1. primerno kontrolno okolje

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

2. upravljanje s tveganji

2.1. cilji so realni in merljivi, t.j. da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

2.2. tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

3. na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

4. ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

5. ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

6. notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) z lastno notranjerevizijsko službo,

☐

b) s skupno notranjerevizijsko službo,

☐

c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,

☒

Naziv in sedež **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:**

Helena Kosmač s.p., Pot Draga Jakopiča 34, Ljubljana-Črnuče

Navedite matično številko **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:**

3743373000

Ali (sprejeti) finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, presega 2,086 mio evrov:

☐ DA

☒ NE

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je:

15.07.2020

d) nisem zagotovil notranjega revidiranja.

☐

V letu 2020 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):

- Sprejet je bil nov Pravilnik o računovodstvu zavoda
- Izdaja Pooblastila za nadomeščanje v času odsotnosti

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

Besedilo novega Odloka o ustanovitvi zavoda, ki je skladen z zakonodajo, je ponovno v postopku sprejemanja na občinskem svetu ene od ustanoviteljic knjižnice.

Predstojnik oziroma poslovodni organ proračunskega uporabnika:

Jerneja Berginc, direktorica

Datum podpisa predstojnika:

18.02.2021